

ZPRAVODAJ

VELKÁ BÍTEŠ

www.vbites.cz

ČERVENEC/SRPEN 2007

- NÁVŠTĚVA HEJTMANA VYSOČINY
- IN MEMORIAM JOSEFA SEDLÁKA
- PO ROCE OPĚT PRVNÍ

POZNÁVÁME SVŮJ REGION

Náves v Křoví s kostelem sv. Petra a Pavla.

FOTO: ING. ALOIS KOUKOLA, CSc.

V obci se intenzivně staví.

FOTO: ING. ALOIS KOUKOLA, CSc.

KŘOVÍ

Dnes je tato svérázná obec se svými občany i zastupiteli jednou z opor regionální samosprávy vykonávané městem Velkou Bíteší i příkladem dobré sousedské spolupráce v mnoha oblastech. Vyzvednout je nutno také její „věrnost“ Bíteši po nešťastné reformě státní správy v r. 2002. Ale v minulosti tomu bylo jinak...

Naši předkové - „moudří a opatrní“ na radnici města, nás před svéráznými „Křovany“ varovali zápisem v starobylé Městské knize pamětní, v den sv. Klimenta papeže a mučedníka, 23. listopadu L. P. 1673, kterým byl definitivně ukončen spor o louku „Dlapku“:

„...Protož Křované, v sousedství, nejsou hodni, aby se jim od města zdejšího, nyní i budoucně, i na časy věčné, nějaké dobrodiní – leč by to dobře městu tomuto vynahraditi uměli – prokázati mělo...též oni, Křované, proti městu nenáležitě, beze všech příčin povstali, v žádném sousedství dobrém býti nechtíce... nýbrž jako neznabohové a křivopřísežníci v šalbě klamu, podvodu a ve forteli přistižení a popadeni jsou, takže sami zastyděti se museli...“

Nášťestí zbyla z celého sporu jen úsměvná vzpomínka a Bítešákům - zejména radním - označení „frakaři“, neboť na ono důležité komisiční jednání, konané přímo v terénu, přišli naši předchůdci v dlouhých svátečních kabátech, posměšně řečeno „fracích“- i když nebyla neděle, bylo úterý. Ještě jednou byly naše vztahy narušeny, a to v roce 1981, kdy bylo Křoví - proti vůli občanů, po 114 letech samostatnosti - „připojeno“ jako „místní část“ k Velké Bíteši. A v této době začal znovu ožít hanlivý název pro město - „Frakařov“ a pro jeho funkcionářský aktiv již zmíněný název - „frakaři“. Samostatná obec Křoví byla totiž zřízena roku 1867, vyloučením z našeho města a pro svoji „svéráznost“ získala určité výsadní postavení u tehdejšího soudního okresu. Opět samostatnou se stala v roce 1990.

Sedím s dlouholetým „porevolučním“ starostou Milanem Ráčkem v kanceláři obecního úřadu a při shromažďování informací jen tak mimoděk vnímám jeho hrdost na rozvíjející se vesnici i na její aktivní a pracovitě občany. Následující řádky proto nebudou nějakou „metodologickou“ výpovědí, ale pouze volným přiblížením této vesnice čtenářům:

Název obce se zdá být jednoznačný a vypovídá o místě, které bylo před věky hojně zarostlé keří a houštím. Ve XIV. století mu ale předcházela název německý - „*Dietrichsdorf*“. Sídlo tedy mělo německé osadníky, pravděpodobně z bítešského kláštera založeného řádem německých rytířů. Leží v údolí, severovýchodně od našeho města, v nadmořské výšce 482 m - uváděno v roce 1900, 458 m - uváděno dnes, poblíž soutoku Bítýšky a Křovského potoka. Již před více než 100 léty se psalo, že osada má velkou okrouhlou náves, uprostřed s kostelem, obklopeným starými lípami, farou a školou. Z návsi pak vybíhají dvě hlavní ulice, větší „gruntovní“ - na sever (dělí se na dvě menší), menší „domkařská“ - na západ. Obec má i svůj znak se dvěma zkříženými klíči v modrém štítě. Vrchní je zlatý, spodní stříbrný a symbolizují sv. Petra a Pavla, jimž je zasvěcen zdejší kostel.

V dosud známých historických dokumentech je Křoví poprvé zmíněno v r. 1371, kdy je bratři Jan Starší i Mladší z Meziříčí prodali Vojslavovi z Křižínkova a ten je již v r. 1378 prodal bítešskému rychtáři Ondřejovi. Od něho je koupil v r. 1381 Hynek z Lipé. V r. 1437 je uváděn majitel Křišťan z Kuřima, v r. 1492 Vilém z Pernštejna, který je prodal bratřím Beneši a Dobšovi z Boskovic. V r. 1533 se vrátilo zpět pánům z Pernštejna a ti je prodali v r. 1550 paní Alžbětě z Lipoltovic. Od roku 1618 patřilo k Jinošovu a potom bylo prodáno Karlu Staršímu ze Žerotína a „přivtěleno“ k Náměšti, čímž také jeho historické feudální „putování“ v roce 1918 skončilo.

Křoví je poměrně velkou obcí, po Osové Bítýšce druhou největší v našem regionu a také centrem farnosti, do které ještě patří „jihomoravské“ obce Křižínkov a Katov.

Kostel zde býval „od dávných dob“, zasvěcený sv. Petru a Pavlu, o faře se zprávy nedochovaly. Více než tři století po válkách husitských byl „filiálkou“ bítešského kostela, takže mše svatě se zde konávaly až každou pátou neděli – později, po stížnostech věřících i každou čtvrtou i třetí. To trvalo až do roku 1785, kdy byla zřízena samostatná duchovní správa a postavena **fara**. Starý, malý kostelík byl obklopen hřbitovem, ale věřícím skýtal jen málo místa. Proto byl v letech 1807 – 1808 zbořen a vystavěn nový i s věží. Ze starého kostela zůstal pouze zvon, odlitý v r. 1479 v Brně. V kostele byly **varhany** postavené v r. 1850, přestavěné v r. 1946 a nahrazené novými v r. 2005, na které jsou nejen věřící náležitě hrdí. V r. 1900 se uvádí, že hned po založení fary „stávala **škola** na svém nynějším místě“, v r. 1840 byla nově vystavěna a v r. 1892 rozšířena. V r. 1896 byl v ní zřízen „zimní hospodářský kurz“. V roce 1897 byla založena Raiffeisenova **záložna** – hovorově „Rajfajzenka“.

Historické názvy tratí: Sady, Záhumenice, Na vrškách, Deblínský, Nad Ryglem, Pod padělký, Díly, Nad horou, K Radostínu, Ke Křižínkovu.

Nejdéle držené (přes sto let v r. 1900) byly rodné domy rodin: Strachových, Bartoškových, Ráčkových, Pololáníkových a Jaškových.

Železná ruda a tuha se nedaleko vesnice dolovala v letech 1850 -1860. K roku 1827 se uvádějí dva hlubinné doly „Jan“ a „Josef“, ve kterých se těžily železné rudy hnědel a ocelek. Pravděpodobně se nacházely pod hřbitovem. Důl „Terezia“ na severovýchodním okraji vesnice je zmiňován v r. 1835. Kromě několika dalších nalezišť v okolí je v r. 1928 uváděn důl „Sv. Trojice“ při cestě do Velké Bíteše.

Mlýnářství: Ves, díky své údolní poloze, byla již od dávných dob obklopena mlýny. Jejich historické názvy: „Rygl“ a mlýn křovský. Ten se r. 1673 nazýval „Markův“ a byl v držení křovského rychtáře. Nad ním již od 14. stol. stával „Kamenný mlýn“, později nazývaný „pustý“, nyní zcela zaniklý.

Vývoj vesnice a počtu obyvatel: Počátkem 17. stol. mělo Křoví 30 domů, po třicetileté válce zbylo 22 osedlých a 8 zpusťlo. Na sklonku 19. stol. - 72 domů ve kterých žilo 575 obyvatel. V roce 1930 to už bylo 120 domů, ale jen 503 obyvatel. Na počátku roku 2007 bylo v obci evidováno 209 domů a 519 obyvatel.

Významným rodákem je P. Blažej Ráček, kněz Tovaryšstva Ježíšova, profesor historie a spisovatel. Studoval m.j. v Klagenfurtu rétoriku, v Praze na KU historii a v Innsbrucku teologii. Byl profesorem na arcibiskupském gymnasiu v Praze – Bubenci.

Prezident T. G. Masaryk byl při své návštěvě ve Velké Bíteši dne 17.6.1928 uvítán Josefem Ráčkem z Křoví za okresní starostenský sbor a místním starostou Antonínem Tučkem. Zmíněn by měl být také Blažej Němec, který kromě toho, že byl aktivní sportovec a především fotbalový funkcionář, byl také vášnivý amatérský výtvarník. Spolu s naším MUDr. Petko Dačevem – svým velkým kamarádem, zachytili štětcem mnohá krásná zákoutí z Křoví i okolní krajiny. V různých historických obdobích dovedli „Křované“ na sebe vždy upozornit nějakým nevídaným činem, např. na konci války v r. 1945 si málem ustřelili věž vlastního kostela výstřelem z děla, zanechaným ustupujícími Němci.

Potok Bítýška, který protéká okrajem Křoví, činí ves a okolí zajímavým pro četné turisty z blízka i okolí, neboť tvoří jednu ze vstupních bran do „Přírodního parku Bílý potok“. Mnohým z vás známá, těm ostatním nabídnutá procházka kolem mlýnů, má jistě svůj půvab. Z města vyjdeme kolem „Bikosu“ nově nazvanou ulicí „K Mlýnům“, potom dále kolem Horního (Hejtmánkova), Prostředního (Hlouškova), Dolního (Knollova) a Křovského mlýna na okraj obce. Můžeme se vrátit, nebo pokračovat vpravo lesní cestou kolem „Jakoubka“- lesní kaplička se studánkou a dobrou pitnou vodou - až do Příbyslavic a

zpět do Bíteše. Výlet je možné absolvovat i na kole, cesty jsou většinou dobře sjízdné. Trasa je také součástí každoročního „vánočního pochodu“, který pravidelně - více jak 35 roků absolvuje na Štědrý den skupina asi 25 Bítešáků a který končí v Lesním Hlubokém.

A právě na okraji obce se „pochodníci“ z Bíteše setkávají s „křovskou větví“, vedenou nestorem Václavem Midrdlou, který organizuje i březnové putování za „Vítáním jara“ na Šmelcovně.

Pilíři hospodářské činnosti a tím i garanty zaměstnanosti v obci a okolí byly i jsou tyto subjekty: Sloučené Jednotné zemědělské družstvo Horka se sídlem v Křoví (původní JZD bylo založeno v r. 1957), Pila Křoví („Ráčkova“) a Kamenolom Křoví. Po určité transformaci či restituci po roce 1989 působí tyto subjekty dodnes. Navíc k nim přistoupila úspěšná firma holandského podnikatele - „Dettimex“, vyrábějící umělohmotné balicí folie a také několik drobných soukromých podnikatelů.

Dnes se stala z Křoví moderní vesnice s bohatým kulturním a sportovním životem i s rozvinutou infrastrukturou. Díky provedené plynofikaci a rekonstruované síti nízkého elektrického napětí, posílené třemi novými transformátory, je energeticky dobře zabezpečená a nabízí občanům různé varianty „čistého“ vytápění. Na ekologii je vůbec kladen velký důraz - obec postavila kořenovou čističku odpadních vod s přečerpávačkou a činí rozsáhlá revitalizační opatření.

V oblasti sportu byla provedena nákladná rekonstrukce fotbalového hřiště, včetně položení drenáží a nového travnatého povrchu, byl postaven tenisový kurt a víceúčelové hřiště s asfaltovým povrchem. Obec nezapomíná ani na svoji drobotinu, které zřídila a vybavila dětská hřiště v horní, střední a dolní části obce. Z ekonomických důvodů byla přemístěna základní škola do architektonicky zajímavé budovy mateřské školy, na které byla opravena střecha, provedeno zateplení, výměna oken a vchodových dveří. Opraveno bylo také místo posledního odpočinku - hřbitov.

Chvályhodná je také podpora výstavby bytů a rodinných domků, zabezpečující obci stabilizaci počtu obyvatel i příliv mladých. Byly vybudovány inženýrské sítě pro 28 stavebních parcel a připravují se pro dalších deset. Dokončuje se výstavba bytového domu se šesti byty. Ve středu obce bylo položeno 240 m nového chodníku, 150 m nových kanalizací a byly opraveny všechny místní komunikace. V ohrožených místech bylo umístěno 8 ks horských vpustí pro zachycení jarních a přívalových vod.

Do občanské vybavenosti patří i **Sokolovna**, která skýtá přístřeší 108 členům místní TJ SOKOL, působících v oddílech aerobiku, kulturistiky i kopané, navíc je částečně využívána jako druhé pohostinské zařízení. Starostou Sokola je R. Janšta ml. Kromě „dolní“ hospody je v obci i obchod provozovaný Jednotou, jehož budovu obec odkoupila a celkově opravila. Ve vsi je také poštovní úřad. O bezpečnost občanů se starají i místní dobrovolní hasiči v čele se starostou J. Bartoškem ml. a velitelem J. Doubkem ml., kterým obec zrekonstruovala zásahové vozidlo Avia a opravila střechu na zbrojnici i na garážích.

Svéráznost a hrdost na svoji obec potvrzují „Křované“ i dnes - a je to tak správné. Budujte svoji vesnici ke své spokojenosti, pro spokojený život vašich dětí i ku prospěchu celého regionu! To vám přeji jménem redakce Zpravodaje a připojují poděkování zastupitelstva města za dosavadní spolupráci.

Pozn.: Podrobnější informace najdou čtenáři v publikaci Jaromíra Kotíka „Letopisy obce Křoví“, z které, kromě „Vlastivědy moravské“, autorů Zavadila a Tiraye, bylo také čerpáno.

Alois Koukola

NABÍDKA PROGRAMŮ A AKCÍ

Středa dne 18. července 2007 v 15 hodin

Kulturní dům, Vlkovská 482

SENIORKLUB - už jsme dlouho neměli mezi sebou vojáka. Naše pozvání přijal bitešský rodák, plukovník Ivoš Střecha, absolvent prestižní vojenské akademie v USA, účastník několika zahraničních misí

Organizuje Seniorský klub

Sobota dne 21. července 2007 v 9 hodin

Hala TJ Spartak

TURNAJ KOŠÍKOVÁ MUŽI

Kontaktní osoba - Jiří Nováček - tel.: 739 922 834

Organizuje TJ Spartak

Sobota dne 21. července 2007 ve 13 hodin

Sraz u fotbalového stadionu

ODPOLEDNÍ VÝLET NA KOLECH, POUZE PRO SENIORKY A SENIORY

- asi si zajedeme do Tasova na zmrzlinu, kafe a dobrý zákusek do cukrárny k Jiřině.

Podíváme se do místního muzea a zajedeme k Demlově vile

Organizuje Seniorský klub

Úterý dne 24. července 2007 v 7.30 hodin

Sraz u České spořitelny, Masarykovo nám. 5

VÝLET DO NÁMĚSTĚ NAD OSLAVOU

- prohlédneme si jejich Domov důchodců a Penzion pro seniory, podíváme se na nově upravené náměstí, zastavíme se na zámku a posedíme v zámecké vinárně.

Účastnický poplatek 20 Kč

Organizuje Seniorský klub

Sobota dne 28. července 2007 v 7.30 hodin

Sraz u fotbalového stadionu

CELODENNÍ VÝLET NA KOLECH NA ŽĎÁRSKO

- pojedeme do Vlkova, kde se kola naloží na Avii a my sedneme do vlaku, zpět to uděláme podobně

Organizuje Seniorský klub

Středa dne 15. srpna 2007 v 15 hodin

Kulturní dům, Vlkovská 482

SENIORKLUB

- jako hosta jsme si pozvali seniora - známého místního muzikanta a dobrého společníka, Františka Kratochvíla. Bude nám nejen hrát a zpívat, ale budeme si s ním také povídat, jak se před léty kultura v našem městě také dělala

Organizuje Seniorský klub

Sobota dne 18. srpna 2007 ve 13 hodin

Sraz u fotbalového stadionu

ODPOLEDNÍ VÝLET NA KOLECH POUZE PRO SENIORKY A SENIORY

- mohli bychom se podívat do Košíkova, pokračovat budeme do Ludvíkova a Březiny, do Újezda a Hlubokého, potom do Jinošova, zastavíme se na Bažině a kolem Bělizny domů
Organizuje Seniorský klub

Sobota dne 25. srpna 2007 v 9 hodin

Sraz u fotbalového stadionu

CELODENNÍ VÝLET NA KOLECH

- na Lomnicko. Bude to premiéra. Do Předklášteří pojedeme rychlou osvědčenou trasou, pokračovat budeme kolem Květnice údolím potoka Bezének do Lomničky, Šerkovic až do Lomnice
Organizuje Seniorský klub

Pátek dne 31. srpna 2007 od 8 do 15 hodin

Mateřská škola U Stadionu 538

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ V MŠ U STADIONU

Organizuje MŠ U Stadionu

KURZY NA KLUBU KULTURY

JAZYKOVÉ KURZY

Informační centrum a Klub kultury města Velká Bíteš opět připravuje kurzy anglického a německého jazyka. Budou zahájeny v měsíci říjnu 2007 v prostorách Klubu kultury, Masarykovo nám. 5, Velká Bíteš. Kurzovné činí 2000 - 3000 Kč (může být upraveno podle počtu zájemců).

- Anglický jazyk - vyučující - Mgr. Pavla Švihálková

- začátečníci
- mírně pokročilí
- středně pokročilí

- Německý jazyk - vyučující - Mgr. Libuše Dražanová

Zájemci se mohou hlásit nejpozději do 10. září 2007 v Informačním centru, Masarykovo nám. 5, Velká Bíteš - tel. 566 532 025 nebo u Mgr. Pavly Švihálkové na tel. 566 531 000 a Mgr. Libuše Dražanové - formou sms na tel. 728 100 631.

KURZY HUDEBNÍ VÝCHOVY

Kurzy hudební výchovy s panem Františkem Kratochvílem budou zahájeny společně se začátkem nového školního roku, tedy od září 2007 - probíhat budou v Kulturním domě, Vlkovská 482, Velká Bíteš. Kurzovné činí 1200 Kč. Zájemci se mohou hlásit již nyní osobně na Informačním centru, Masarykovo nám. 5, Velká Bíteš nebo na tel. 566 532 025 nebo přímo u pana Kratochvíla 604 126 379.

INFORMACE RADNICE

USNESENÍ Č. 05/07 Z MIMOŘÁDNÉHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ, KONANÉHO DNE 21. KVĚTNA 2007

Zastupitelstvo města schvaluje:

- program jednání ZM:
  - Zahájení
  - Schválení programu jednání
  - Projednání Smlouvy o společném postupu zadavatelů
  - Dražba pozemku
  - Závěr
- smlouvu o společném postupu zadavatelů (kraj Vysočina- zadavatel č.1 a město Velká Bíteš - zadavatel č.2), v předloženém znění, jejímž předmětem je společně zadávání veřejné zakázky „III/3791a Velká Bíteš - křižovatka“. V souvislosti s tím též schvaluje plnou moc, kde zmocnitel (město Velká Bíteš) zmocňuje zmocněnce (kraj Vysočina) k zastupování ve všech úkonech, které jsou nezbytné nebo vhodné k řádnému provedení zadávacího řízení na výše uvedenou zakázku.
- ve věci dražby pozemku p.č. 2108/2, trvalý travní porost, obec a k.ú. Velká Bíteš, následující:
ZM schvaluje účast města na dražbě uvedeného pozemku
ZM schvaluje plnou moc pro p. starostu a pí. místostarostku k zastupování města v uvedené dražbě
ZM schvaluje zaplatit jistotu k uvedené dražbě ve výši 40.000 Kč

USNESENÍ Č. 12/07 Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ KONANÉHO DNE 14. KVĚTNA 2007

Rada města schvaluje:

- na základě žádosti firmy SANTI s.r.o., Velká Bíteš o zpětvzetí výpovědi z nájmu restaurace „Máj“ v Kulturním domě, Vlkovská 482, Velká Bíteš, následující:
  - RM schvaluje zpětvzetí výpovědi z nájmu restaurace Máj, podané jednatelem obch. společnosti Ing. Christosem Madenasem dne 9.5.2007, za splnění podmínky, že obch. společnost SANTI s.r.o. Velká Bíteš bude odkoupena p. Radomírem Holíkem a p. Radomír Holík v termínu do 15.7.2007 předloží výpis o provedené změně v obchodním rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně
  - na základě výše uvedeného město Velká Bíteš ruší zveřejnění záměru na pronájem nebytových prostor - restaurace Máj v kulturním domě od 1.6.2007
- změnu nájemní smlouvy od 1.6.2007 k bytu č. 25 v bytovém domě Jihlavská 282, Velká Bíteš
- změnu nájemní smlouvy od 1.6.2007 k bytu č. 548c/317 v bytovém domě

U Stadionu 548c, Velká Bíteš

- zařazení žádosti do seznamu žadatelů o přijetí do DPS Velká Bíteš
- smlouvu o poskytnutí dotace v předloženém znění, uzavírané mezi městem Velká Bíteš (poskytovatel) a HELPPES – Centrem výcviku psů pro postižené Praha 2 (příjemce), jejímž předmětem je poskytnutí finanční dotace ve výši 15.000,- Kč, účelově určené na úhradu nákladů spojených s nákupem asistenčního canisterapeutického psa a veterinární péče pro něho
- ve věci žádosti poskytnutí souhlasu se zřízením sjezdů z účelové komunikace k domu a do garáže přes obecní pozemek p.č. 1186/1, k.ú. Velká Bíteš pro novostavbu RD s garáží na pozemku p.č. 1187 a současně souhlasí s umístěním a povolením navrhovaných zpevněných ploch na obecním pozemku p.č. 1186/1 v místě sjezdů při splnění podmínek stanovených odborem výstavby a ŽP MěÚ Velká Bíteš ze dne 10.5.2007
- ve věci žádosti fy EFIKA s.r.o. Brno o vyjádření se k níže uvedeným stavbám následující:
  - rekonstrukce NN – Velká Bíteš, Vlkovská
  - bude zachováno veřejné osvětlení na sloupech
  - bude použit kabel s ovládacím vodičem na veřejné osvětlení
  - úsek u kostela – mezi body 242 až 297 bude uložen do země. Tuto podmínku doporučujeme proto, že se bude upravovat park a prostor okolo kostela a není zde žádoucí žádné nadzemní vedení
  - zásahy do komunikací budou prováděny na základě pravomocného povolení zvláštního užívání komunikace příslušného silničního správního úřadu VN, TS, NN – V.Bíteš, Nová Čtvrť
  - bude zachováno svítidlo VO na sloupu u šaten stadionu
  - bude zajištěno ovládání tohoto svítidla z Nové Čtvrť
  - před trafostanicí směrem k ulici Vlkovská bude provedena nová výsadba zeleně tak, aby tato trafostanice byla alespoň částečně pohledově zakryta z ulice Nová Čtvrť. Výsadba by měla být na pozemku p.č. 881 v k.ú. Velká Bíteš jako náhrada za pokácený vzrostlý smrk v důsledku výstavby TS
  - zásahy do komunikací budou prováděny na základě pravomocného povolení zvláštního užívání komunikace příslušného silničního správního úřadu
- ve věci žádosti fy EPIK CZ, Brno o vyjádření se, následující:

RM poskytuje souhlas se stavbou a s umístěním trafostanice BTS-J 250 KVA na pozemku p.č. 2928/1 ve vlastnictví města a s uložení kabelů NN včetně chrániček na pozemku p.č. 2920/1 a 2928/1 k.ú. Velká Bíteš za splnění podmínek stanovených odborem výstavby ze dne 10.5.2007
- poskytnutí souhlasu Sdružení hasičů Čech Moravy a Slezska okresu Žďár nad Sázavou s užitím oficiálního znaku města Velká Bíteš při výtvarném zpracování a následné výrobě slavnostního praporu Dobrovolných hasičů okresu Žďár nad Sázavou
- využít k spolufinancování výstavby tržnice ve dvorním traktu Masarykova n. 88 operačních programů z EU. Za tím účelem jsou vyzváni členové RM k předložení návrhu názvu projektu nejpozději do příštího zasedání RM

- pověřit Mgr. D. Koláře projednáním žádosti předsedy TJ Spartak Velká Bíteš, p. O. Blahy o finanční příspěvek ve výši 96.000 Kč na nákup tatami pro oddíl juda
- vyhovět žádosti ředitele ZŠ Velká Bíteš Mgr. D. Koláře ve věci poskytnutí finančních příspěvků ve výši 5.000 Kč/projekt, na 2 projekty: „Příroda okolí Velké Bíteše jako zdroj informací pro environmentální výchovu vzdělávání a osvětu“ a „Škola jako nejbližší ekoporadna“, na které podala ZŠ Velká Bíteš žádost o poskytnutí podpory z fondu Vysočiny, z grantového programu „Životní prostředí – zdroj bohatství Vysočiny 2007“

Rada města neschvaluje:

- využít nabídky České Pojišťovny na zřízení tzv. mobilní přepážky z toho důvodu, že nabízené služby ČP jsou ve Velké Bíteši již zajišťovány

Rada města doporučuje:

- ZM zvolit za člena Výboru pro ÚP, regionální rozvoj a výstavbu Ing. Milana Vlčka, kterého doporučuje jako svého zástupce Sdružení nezávislých pro město Velká Bíteš
- Program mimořádného zasedání Zastupitelstva města Velká Bíteš č. 05/07, které se bude konat v zasedací síni radnice 21.5.2007 v 16 hod.:
  - Zahájení
  - Schválení programu jednání
  - Projednání Smlouvy o společném postupu zadavatelů
  - Závěr

Rada města bere na vědomí:

- oznámení BDS s.r.o. Velká Bíteš o zastavení pravidelné autobusové linky 721407 Znojmo - Moravský Krumlov - Náměšť n. O. - Velká Bíteš
- zápis z jednání kulturní komise konaného dne 18.4.2007
- zřízení a personální obsazení sociální komise při Poliklinice Velká Bíteš

Valná hromada obchodní společnosti TS Velká Bíteš s.r.o. doporučuje:

- za účelem navýšení základního jmění společnosti posoudit převod nemovitého majetku z majetku města na společnost. Za tím účelem je pověřeno vedení společnosti, DR společnosti ve spolupráci s daňovými poradci a určenými pracovníky MěÚ hledat nejvhodnější variantu řešení, která by měla být projednána na řádném zasedání ZM

Valná hromada obchodní společnosti Lesy města Velká Bíteš s.r.o. schvaluje:

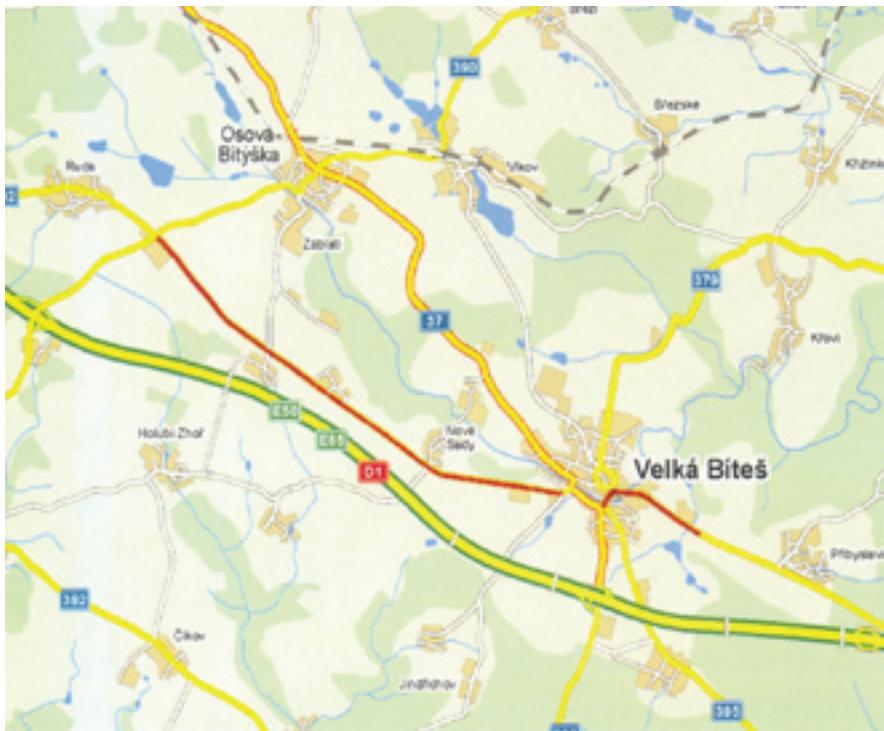
- roční účetní závěrku za r. 2006
- výroční zprávu obchodní sp. Lesy města Velká Bíteš s.r.o. za r. 2006 včetně podnikatelského záměru na r. 2007 v předloženém znění

ZPRÁVY MĚSTA

BLÍŽÍ SE OPRAVA KRAJSKÝCH SILNIC

O prázdninách se rozeběhne oprava silnic, které jsou v majetku kraje Vysočina. Krajská správa a údržba silnic Vysočiny (KSÚSV), provoz Žďár nad Sázavou, na jaře provedla výběrové řízení na dodavatele opravy silnice II.třídy č.602 a opravy objízdné trasy silnice II.třídy č.379. Stavební práce jsou naplánované od července do září a dodavatelem stavby je firma Strabag a.s., Oblast Vysočina, Pelhřimov. Celkové náklady stavby jsou 27 996 950,30 Kč, tzn. téměř 28 miliónů korun. Na snímku je červeně vyznačena trasa opravy silnice č.602, oprava silnice č.379 bude KSÚSV provoz Žďár nad Sázavou ještě upřesňovat. Akce bude financována z úvěru od Evropské investiční banky, kterou si kraj Vysočina vzal na opravy silnic II. a III. tříd na období 2006/2007.

Stavební práce budou znamenat jisté dopravní omezení, možná i komplikace, ale s tím se musí počítat. S trochou větší dávkou tolerance a trpělivosti pro všechny účastníky silničního provozu se to dá zvládnout.

Plán opravy silnice č. 602.

MĚSTO USPĚLO V ŽÁDOSTI O DOTACI

Dne 12. června 2007 jsme obdrželi oznámení o poskytnutí podpory z Fondu Vysočiny grantového programu „Čistá voda 2007“. Kraj Vysočina se zavázal poskytnout finanční podporu ve výši 198 300 Kč na projektovou dokumentaci pro stavební povolení a realizaci „Zástavba RD Jihlavská – I.etapa“. Podpora představuje 40% z celkových nákladů na projekt.

NOVÉ SPORTOVIŠTĚ V JINDŘICHOVĚ

Během několika jarních týdnů vyrostlo v místní části Jindřichov moderní hřiště s umělým trávníkem pro tenis, volejbal, basketbal, nohejbal a malou kopanou. Na základě žádosti o pronájem město poskytlo pozemek a investor zrealizoval svůj záměr, který byl dopředu odsouhlasen. Je to ukázka výborné spolupráce mezi městem a panem Holíkem, majitelem firmy Labara. Za všechny sportovce, kteří budou víceúčelové hřiště využívat, mnohokrát panu Holíkovi děkujeme.

Pracovníci dodavatelské firmy provádí dokončovací práce.

FOTO: MGR. MIROSLAV BĀŇA

PROHLÁŠENÍ STAROSTY MĚSTA MARKET V ULICI POD SPRAVEDLNOSTÍ

V závěru měsíce května byla veřejnost vědomě uvedena v omyl Občanským sdružením za zdravé město bez kamionů (dále jen OS) ohledně plánované výstavby marketu ve Velké Bíteši. Vědomě proto, že lež se dlouho tajit nedá. OS to spolu se Sdružením nezávislých pro město Velká Bíteš (viz článek „Jednání o marketu pokročila“ v červnovém Exitu 162) ve svých výročích už opravdu přehnali.

Market na louce v ulici Pod Spravedlností se stavět nesmí, protože by to bylo v rozporu s platným územním plánem a tudíž do konce letošního roku nelze vydat rozhodnutí o umístění jeho stavby. Byl by porušen nejen zákon o územním plánování, ale i stavební zákon. Konstatování předsedy Sdružení nezávislých p. Jiřího Rauše, že se bude stavět market, je hrubým vměšováním do pravomocí samosprávy města (tj. Zastupitelstva a Rady), jež vyplývají ze zákona o obcích.

Navíc v referendu veřejnost odmítla vedle přeložky silnice I/37 i stavbu okružní křižovatky, která byla trnem v oku představitelům OS, ale která by vyřešila napojení ulice Pod Spravedlností. Nemusím připomínat, že pro orgány města je výsledek referenda závazný a platí na dobu neurčitou. Jak Dopravní inspektorát Policie ČR tak i Správa Jihomoravského kraje Policie ČR, kteří se vyjadřují ke stavbám, napojujícím se na silnici I. třídy v okrese Žďár nad Sázavou, s největší pravděpodobností nedají souhlas k stavbě a dopravnímu napojení do současné křižovatky, ve které by došlo k nárůstu intenzity dopravy za dvacet čtyři hodin o jeden až dva tisíce aut!

S panem Grünwaldem, zástupcem jedné z mnoha soukromých společností, která připravuje projekty marketů v ČR, již město jednalo v roce 2006, projednávalo i jeho žádost o odprodej pozemku (louky v ulici Pod Spravedlností), jež město většinově vlastní. Vzhledem k diskusi o přeložce a okružní křižovatce však byla tato varianta v minulém roce opuštěna.

Výsledkem navazujících jednání bylo zapracování louky, ale z lokality ulice Pod Hradbami (vybudování marketu, včetně odstavného parkoviště z důvodu blízkosti náměstí) do zadání návrhu změny územního plánu č. 3. Tento návrh byl projednáván za účasti pana Jiřího Rauše (v únoru odstoupil ze všech funkcí) i za účasti pana Karla Navrátila ve Výboru zastupitelstva pro územní plánování a regionální rozvoj a **nebyly** proti němu žádné připomínky. **Návrh nebyl rozšířen o lokalitu Pod Spravedlností.**

Město v roce 2007 pokračuje dál v jednáních o výstavbě marketu s jinými zástupci soukromých společností, ale odmítám v této chvíli slibovat cokoliv s termínem do konce roku 2007. Bylo by to z mé strany vůči veřejnosti naprosto neseriózní.

Všechny výše uvedené informace uvádím i z toho důvodu, že by se mohly za pár měsíců objevit další nepravdivé články o tom, že město odmítlo výstavbu marketu v ulici Pod Spravedlností. Město výstavbu marketu neodmítne a samozřejmě ji podpoří, pokud však tato bude v souladu se všemi platnými zákony a tedy proveditelná.

Mgr. Miroslav Báňa v. r.
starosta města

NÁVŠTĚVA HEJTMANA VYSOČINY

Jak již bylo na stránkách Zpravodaje několikrát zmiňováno, v měsíci dubnu 2007 přijel do našeho města hejtmán kraje Vysočina pan RNDr. Miloš Vystrčil. Jen připomenou, že navštívil První brněnskou strojírnou Velká Bíteš, a.s., kde mimo jiné otevřel nové Školící středisko „Vysočina“, a pak následovala prohlídka Středního odborného učiliště Jana Tiraye. Zde pan hejtmán ocenil zejména nové odborné učebny a taky poděkoval přítomným učitelům, mistrům odborného výcviku i učňům za jejich úspěšnou činnost v rámci regionu Velkobítešska. Poté jsme pak už na radnici diskutovali o problémech, které Velkou Bíteš trápí. A jaké jsou první výsledky? Z těch významnějších:

- oprava komunikace Vlkovská – kraj Vysočina přehodnotil své stanovisko. Získali jsme příslib o zařazení této komunikace do přednostních oprav v rámci kraje. Opravě silnice ale musí předcházet vyřešení majetkoprávních vztahů.
- rychlá záchranná služba ve Velké Bíteši – protože má dne 1.1.2008 vstoupit v platnost nový zákon, který se danou problematikou bude opětovně zabývat (bude jinak upravovat dobu dojezdnosti vozů rychlé záchranné služby), byla ze strany hejtmána podpořena naše snaha o zřízení stanoviště rychlé záchranné služby zde ve Velké Bíteši s tím, že další jednání v této záležitosti povede už jeho náměstek pro oblast zdravotnictví Pavel Hájek. Pan náměstek navštívil Velkou Bíteš v měsíci květnu 2007 a přivezl potěšující zprávy. Město Velká Bíteš bylo zařazeno jako stanoviště rychlé záchranné služby do plánu kraje Vysočina. To znamená, že pokud bude nová koncepce ze strany státu schválena, Velká Bíteš by měla zajišťovat dojezdnost sanitek rychlé záchranné služby jednak ve svém regionu, ale také na území bývalých obcí kraje Vysočina, které přešly do Jihomoravského kraje. Sousední kraj řeší totiž stejný problém, nestačí na hranicích kraje pokrýt dojezdnost svých vozů rychlé záchranné služby. Proto byla dohodnuta tato „přehraniční“ spolupráce. Sanitky budou všechny nemocné vozit do nemocnic v Brně.

JUDr. Alena Malá

Prohlídka odborné učebny v Lánicích.

FOTO: ARCHIV ŠKOLY

FOND VYSOČINY

Výzva k předkládání projektů **vyhlášená v souladu** **se Statutem účelového Fondu Vysočiny**

1) Název programu:

ROZVOJ MALÝCH PODNIKATELŮ VE VYBRANÝCH REGIONECH 2007 – II.

Grantový program na zvýšení konkurenceschopnosti malých podniků na Vysočině formou příspěvku na pořízení technologií, výrobních zařízení, případně rozšíření podnikatelských prostor

pro vybrané oblasti kraje Vysočina – **ORP Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Pelhřimov, Světlá nad Sázavou, Velké Meziříčí**

2) Celkový objem finančních prostředků: 4.500.000 Kč

3) Cíl, dílčí cíl a opatření Programu rozvoje kraje Vysočina:

Cíl 1: Zlepšení konkurenční pozice ekonomiky

Dílčí cíl 1.2.: Všeobecná podpora malých a středních podniků (MSP) s důrazem na rozvoj exportních a inovačních aktivit

Opatření 1.2.1. Všeobecná podpora malých a středních podniků (MSP)

4) Cíl programu:

Podpora malých podniků je standardní součástí hospodářské politiky zemí EU. Podpora je cílena na překonávání objektivních nevýhod malých podniků ve srovnání s velkými podniky (zejména horší přístup ke kapitálu a relativně vyšší náklady vstupu na nové trhy). Význam podpory malých podniků je dán jak jejich často rozhodující rolí v zaměstnanosti obyvatelstva, tak jejich flexibilitou (přizpůsobivostí) a potenciálem rozvoje do podoby velkých firem.

Cílem programu je zvýšení konkurenceschopnosti malých podniků na domácích i zahraničních trzích poskytnutím příspěvku na pořízení nových technologií a výrobních prostředků, případně rozšíření výroby a výrobních prostor. Podpora je určena malým podnikům ve vybraných regionech kraje Vysočina.

CO NOVÉHO NA VYSOČINĚ

ČERVEN 2007

OPRAVY SILNIC PROBÍHAJÍ NAPLNO

Více než 700 milionů korun vydá kraj Vysočina v tomto roce na opravy silnic druhé a třetí třídy. Vyjmenované akce lze nalézt na <http://www.ksusv.cz/akceebib.php>. Právě poměrně masivní investice kraje do oprav krajských silnic společně s investičními akcemi na krajské silniční síti, které jsou v této době současně realizovány obcemi, městy a státem, způsobují vznik řady problémů pro řidiče. Je nám jasné, že dopravní prostupnost Vysočiny je opravami silnic omezená, ale chceme-li efektivně využít úvěru poskytnutého Evropskou investiční bankou a především chceme-li alespoň částečně snížit obrovskou zanedbanost naší krajské silniční sítě, nemáme jinou možnost, než intenzivně opravovat, rekonstruovat a investovat.

Samozřejmě, věci se mají dělat promyšleně a s rozmyslem. Stejně jako ostatní řidiče i mě zlobí čas od času nekvalitně označená objízdná trasa nebo existující značka, která nemá žádný smysl, protože oprava ještě nezačala nebo neprobíhá nebo již dávno skončila. Všechny tyto věci se stávají. Proto prosím nejen řidiče, ale i starosty a vůbec zaměstnance obecních úřadů a samozřejmě i další občany, aby na nedostatky Krajskou správu a údržbu silnic Vysočiny upozorňovali (krajský dispečer 567 117 117). Zároveň je však nutné si uvědomit, že zhotovitelů staveb jsou desítky a rovněž se u různých staveb mohou lišit i investoři (kraj, obec, město, stát apod.), proto nemusí být vždy jednoduché nápravu oznámené závady rychle zajistit.

VZDĚLÁVÁNÍ SENIORŮ

Možná si toho spousta občanů ani nevšimla, ale na začátku června proběhla v Rančívově u Jihlavy pod patronací Vysoké školy polytechnické Jihlava mezinárodní konference s názvem Současnost a perspektivy seniorského vzdělávání na vysokých školách v České republice a v Evropě. Konference se konala u příležitosti 20. výročí založení seniorského vzdělávání u nás. Účastníky byli zástupci všech vysokých škol v České republice a také zástupci z Francie a Holandska.

O konání této akce se zmiňuji zejména ze dvou důvodů.

Tím prvním důvodem je, že považuji za důležité upozornit, že se naší veřejné Vysoké škole polytechnické v Jihlavě podařilo velmi rychle zaujmout významné místo v oblasti vzdělávání seniorů. Univerzita třetího věku se stává velmi úspěšným projektem a já věřím, že se postupně bude rozšiřovat do oblasti celé Vysočiny.

Tím druhým důvodem mého zájmu o tuto konferenci je potom vlastní smysl a důležitost realizace projektu vzdělávání seniorů na Vysočině. Je jasné, že ke spokojenému životu patří nejen fyzická, ale také duševní svěžest. Právě Univerzita třetího věku skvělým způsobem umožňuje seniorům nejen získávat další znalosti, ale také zúročit a zhodnotit své životní zkušenosti. Některé závěrečné práce z oblasti historie, umění nebo sesbírání statistických údajů jsou totiž velmi cenné, a to buď dalším obohacením naší historie nebo i možností jejich praktického využití.

Co je již dnes zřejmé, je skutečnost, že kapacita Univerzity třetího věku přestává stačit poptávce zájemců a rovněž tak je zřejmá i obtížnější dostupnost studia pro seniory ze vzdálenějších míst kraje. Na druhé straně nic nebrání konání výjezdních přednášek a kurzů. Za sebe si dovedu představit, že kraj by takovéto aktivity třeba i různých vysokých škol na základě dopředu domluveného systému a pravidel podpořil.

Miloš Vysrčil
hejtman Vysočiny

UPOZORNĚNÍ

NA NUTNOST VÝMĚNY OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ

Městský úřad Velká Bíteš upozorňuje občany na nařízení vlády č. 612 ze dne 16.11.2004, kterým se stanoví lhůta pro výměnu občanských průkazů bez strojově čitelných údajů.

III. termín pro výměnu občanských průkazů vydaných v roce 1997 a v roce 1998 je do 31.12.2007. Platnost těchto občanských průkazů končí dne 31.12.2007. Výměnu musí provést i občan, který má v kolonce platnost uvedeno „bez omezení“, s výjimkou občanů, narozených do 31.12.1935.

Státní občané České republiky jsou povinni podle tohoto nařízení zažádat o výměnu těchto občanských průkazů nejpozději do 30.11.2007!

O nový občanský průkaz lze požádat na Městském úřadě ve Velké Bíteši (odbor správní - matrika) a Velkém Meziříčí (odbor správní, kancelář občanských průkazů a cestovních dokladů ve staré radnici, mezipatro - dveře č. 107) nebo na příslušném matričním úřadě. Jedná se o matriční úřady Osová Bítýška, Křižanov, Tasov, Měřín.

K výměně občanského průkazu je třeba předložit dosavadní OP, 1x barevná průkazová fotografie ze současné doby, popřípadě doklady ověřující zápis údajů pokud tyto nejsou vyznačeny v dosavadním občanském průkaze (úmrtní list partnera, rozhodnutí o rozvodu, diplom z vysoké školy-originály). Žádost o vydání OP obdržíte na Městském úřadě Velká Bíteš a Velké Meziříčí a na matričních úřadech. V případě nejasností můžete volat na telefonní čísla 566 50 25 11 Velká Bíteš a 566 50 11 60 Velké Meziříčí.

Upozorňujeme proto občany, kteří jsou držiteli těchto občanských průkazů, aby podali žádost o nový občanský průkaz nejpozději do 30.11.2007. Výměna probíhá bezplatně. Pokud nebude provedena výměna dosavadního občanského průkazu bez strojově čitelných údajů, končí platnost tohoto průkazů dnem 31.12.2007.

Žádáme občany ke splnění této povinnosti, aby se vyhnuli případným nepříjemnostem na úřadech, z důvodu neplatného občanského průkazu.

Odbor správní - matrika, Velká Bíteš

*Informační centrum, Masarykovo nám. 5, Velká Bíteš
bude v měsících červenci a srpnu otevřeno i přes víkend, a to:
Sobota - 8 - 13 hodin
Neděle - 13 - 18 hodin*

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VELKÁ BÍTEŠ

1872 – 2007, 135 LET POMÁHÁME

Pomoc v nouzi je naše poslání

Je těžké zhodnotit činnost sboru za uplynulých 135 let nepřetržité činnosti. Ohodnocení našich zásluh je jak za práci v minulosti, tak i za práci, kterou sbor provádí v současnosti. Doba pokročila až k dnešním dnům. Z dřívějších náčelníků se stali velitelé, ze zástupců předsedy náměstkové, namísto vzdělavatelů nastoupili referenti atd. Ve výboru sboru pracovalo 228 funkcionářů, z toho 15 žen, 31 starostů a předsedů, 25 náčelníků a velitelů a 32 jednatelů. Ve vyšších funkcích hasičstva pracovalo 60 bratří a sester. Tehdejší vědra, kožené korbele a ještě o hodně později hadice, ruční stříkače a stříkačky vystřídala moderní hasičská technika a tehdejší funkcionáře vystřídala organizovaná práce dnešních hasičů sdružených v jednotce Sboru dobrovolných hasičů obce.

Sbor dobrovolných hasičů ve Velké Bíteši je v současné době nejdéle působící organizací. Sbor byl založen 16. července 1872 pro ochranu majetku při živelných pohromách. Jsme tedy druhý nejstarší český hasičský sbor na Moravě. V jeho čele stálo 11 zakládajících členů a celá členská základna čítala 36 mužů. Po celou dobu své existence jeho členové obětavě pomáhali svým spoluobčanům v těžkých chvílích a významnou měrou ovlivnili společenský život obce.

Oblast represe

Při sboru pracuje 19ti členná zásahová jednotka kategorie JPO III, která pravidelně vyjíždí k ohlášeným mimořádným událostem. Od založení sboru do současnosti likvidoval sbor ve městě nejméně 182 požárů. Kromě toho se Sbor zúčastnil dalších nejméně 631 požárů v okolních obcích. Práce hasiče zaujala 9 bratří natolik, že se jejich koníček stal jejich povoláním.

Je známo, že velkobítešští hasiči ovládají velmi dobře techniku obsluhy a provozu svých strojů. V celé své historii sbor pečoval o svěřenou techniku - 12 automobilů a 14 požárních stříkaček. Svědčí o tom řada uznání za obětavé akce při požárech i v cvičné přípravě. Mnohostranná činnost hasičstva je společensky vysoce ceněna a uznávána. Vždyť pomáhá uchovat výsledky práce před tvoření hodnot, spolupůsobí v akcích preventivní požární ochrany a navíc je SDH organizací, která se činně účastní kulturního a společenského života v našem městě.

Oblast prevence

Od 50tých let do roku 2001 sbor pravidelně prováděl požární kontroly rodinných domů a drobných provozoven. V současné době obecní preventista provádí pouze preventivní prohlídky provozoven, svěřených do péče obce Velká Bíteš. Pokud jsme požádáni, tak provádíme preventivní požární hlídky při společenských, kulturních a sportovních akcích. V současnosti dále 4 bratří pracují jako preventivní PO na svém pracovišti v První brněnské strojárně a.s. a 2 bratři v Bosch Diesel s.r.o. Jihlava. Na základě nového obsahového zaměření požární prevence a z toho plynoucích úkolů stanovených ústřední odbornou radou prevence v oblasti ochrany obyvatelstva pro

mimořádné situace a k propagaci PO organizuje sbor školení a přednášky pro občany a školní mládež. Za poslední 3 roky SDH provedl 75 odborných školení.

Nelze také vyjmenovat osobní zásluhy jednotlivců, kteří se za 135 let činnosti nezištně podíleli na práci a rozkvetu našeho sboru. Je nutno si též uvědomit, že všichni naši členové dělali a dělají svoji práci zdarma, na úkor svého osobního volna, s jediným cílem, být dobře připraveni, aby včas a pohotově kdykoliv zasáhli. V dnešní době nejsou lidé příliš ochotní a zvyklí dělat něco nad rámec svých povinností.

Protipožární ochrana se v přítomné době stává záležitostí všech občanů. Je celospolečensky vysoce hodnocena a díky jejímu přímému působení jsou ochraňovány vysoké hodnoty vytvořené společnou prací nás všech. K tomuto cíli směřuje odborný výcvik hasičů i teoretická příprava, jež nachází své uplatnění ve veškerém hasičském dění, a to jak v prevenci, v represí i ve cvičných zápoleních.

Oblast výcviku

Sbor se snaží v rámci speciální tělesné přípravy členů jednotky SDH obce účastnit soutěží v požárním sportu. Sbor se zúčastňuje cvičení a soutěží v rámci okrsku a okresu a dosahuje dobrých výsledků. V kategoriích dětí, dorostu, mužů, žen a veteránů obsadilo SDH od roku 1932 - 23krát 1. místo, 7 krát 2. místo, 14 krát 3. místo.

Práce s dětmi, mládeží a dorostem

V novodobé historii od 60 let se sbor snaží pravidelně pracovat s budoucími generacemi.

Zájmová skupina historie PO

Na základě statutu SH ČMS, odborné rady historie, při Sboru působí zájmová skupina historie PO. O zaznamenání historie pro budoucí generace se staralo 12 kronikářů a archivářů. Sbor se publikační činností snaží zpracovat dějiny požární ochrany ve městě. Jeden člen působí jako důvěrník kronikářů-obvod Velká Bíteš, kteří působí při OSH Žďár nad Sázavou.

Zdravotníci

V roce 1920 byla při sboru ustavena sanitní četa. Do roku 1953 ošetřovala při veřejných vystoupeních a zásazích poraněné hasiče a spoluobčany. V roce 2006 jsou ve sboru členové s odbornou způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání - 2 střední zdravotničtí pracovníci, 2 pomocní zdravotničtí pracovníci a 1 dobrovolný zdravotník. V současné době je ve sboru 5 vícenásobných bezplatných dárců krve.

Členové sboru od roku 1896 do současnosti doprovodili na poslední cestě 186 bratří a sester.

V současné době má sbor 52 bratří, 7 sester, 5 mladých hasičů.

V tomto jubilejním roce našeho SDH patří dík a uznání všem jejím členům, funkcionářům, mužstvu a žákům za obětavou činnost ve prospěch veřejnosti. Od roku 1872 naše organizace změnila 10krát svůj název, ale nezměnila své základní poslání chránit své rodné město.

Výbor SDH Velká Bíteš

PROGRAM OSLAV 135. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VE VELKÉ BÍTEŠI

Pátek 10. 8. 2007 od 17.00 hodin Slavnostní schůze členů sboru, funkcionářů hasičského hnutí a představitelů veřejného života na požární stanici Velká Bíteš

Program:

- Shrnutí historie SDH
- Svěcení slavnostního praporu SDH
- Zhodnocení činnosti SDH
- Předání čestných uznání a vyznamenání členům SDH
- Drobné pohoštění

Neděle 12. 8. 2007 od 10.00 do 16.00 hodin - DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NA POŽÁRNÍ STANICI PRO VEŘEJNOST

- K vidění bude současné vybavení SDH a HZS zásahovou technikou. Před požární stanicí bude vystavena historická a současná technika okolních sborů.

Jako součást oslav probíhá od 2. 5. 2007 do 30. 9. 2007 v prostorách Městského muzea Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 5 výstava

VE SLUŽBÁCH OBČANŮ MĚSTA

135 let pomáháme

První část expozice představuje současnou činnost hasičů ve Velké Bíteši.

V druhé části je prezentován vznik a vývoj sboru, expozice je tvořena historickými předměty, soškami sv. Floriána, uniformami, přilbami, signálními píšťalkami až po dokumenty, které popisují, jak bohatá je historie místního sboru.

Třetí část tvoří množství sběratelských modelů aut, techniky, nášivek a předmětů, které napoví, jak velkou fantazii má sběratelská vášeň.

Nedílnou součástí prezentace hasičství je i výukový program požární prevence pro děti a žáky škol.

Otevírací doba Po - Pá 8 - 12 a 14 - 16 hodin, o víkendu na objednání na telefonním čísle 566 532 383.

Srdečně zve výbor SDH Velká Bíteš

Klub kultury Velká Bíteš žádá majitele hodových sklípků, aby nahlásili informace (název sklípku, adresa, otevírací doba, nabídka, kapela) o svých sklípcích, které budou otevřeny na Tradiční bítešské hody.

Informace můžete nahlásit v Informačním centru, Masarykovo nám. 5, Velká Bíteš nebo na telefonu 566 532 025 do 15. července 2007.

SLAVÍME S DĚTMI

MATEŘSKÁ ŠKOLA MASARYKOVO NÁM. 86, VELKÁ BÍTEŠ

Archa Noemova, na které se děti mohly hned při vstupu do ZOO vyřádit.

FOTO: ARCHIV ŠKOLY

Jako každoročně, tak i letos jsme připravili pro děti naší mateřské školy oslavy ke Dni dětí. Snažíme se, aby si tento týden děti opravdu nejen „užily“, ale aby si z něj taky odnesly krásné zážitky a poznatky, což se také stalo. Abyste si nemysleli, že se věnujeme dětem pouze o jejich svátku, můžete si na našich internetových stránkách www.skolkavbites.com najít, co vše v mateřské škole podnikáme a děláme.

Týden oslav jsme začali další lekcí plavání v Žďáru nad Sázavou. Děti, které se neúčastní plavání, si zaskočily na školní zahradě při malém soutěžním klání a zahradní diskotéce.

V úterý 29. května 2007 jsme navštívili Zoologickou zahradu v Jihlavě. Opět nás pozlobilo počasí, ale nakonec vše dobře dopadlo, pláštěnky jsme nemuseli vůbec vytahovat. Než jsme dorazili do Jihlavy, tak se obloha vyjasnila a my se mohli plně věnovat prohlídce. Kdo byl v ZOO Jihlava, ví, že je to opravdový ráj pro děti. Hned na začátku děti upoutala „Archa Noemova“ – dřevěná loď, na které se děti mohou pořádně vyřádit. O kousek dál stojí v životní velikosti slon a žirafa ve velice netradičním pojetí... Areál ZOO jsme si opravdu poctivě a se zájmem prohlédli, načerpali spoustu nových informací. Také jsme měli štěstí a shlédli jsme výcvik dravců. Mimochodem dravci jsou umístěni hned na kraji ZOO, jsou opravdu nádherní a jsou k prohlédnutí velmi z blízka. Plní dojmu a zážitků jsme se vrátili k dobrému obědu.

Dne 30. května 2007 nás měl již tradičně navštívit a povozit koník na školní zahradě, ale bohužel došlo ke změně. Proto jsme se šli s dětmi podívat na základní uměleckou školu, kde byla výstava prací dětí.

Mimochodem **Maruška Štefková z naší mateřské školy vyhrála 1. cenu v České republice ve výtvarné soutěži pod vedením uč. ZUŠ, p. J. Tomkové – gratulujeme!**

Dne 31. května 2007 se nám podařilo zajistit pro děti opravdu velmi zajímavý výjezd. Navštívili jsme náměšťské letiště. Dostat se do areálu není opravdu jednoduché. Chvilí jsme museli čekat, než se vyřídí nezbytné formality a pak jsme se mohli jít podívat na letadla. Voják, který nás doprovázel, dětem ukázal letadla, která používají vojáci teď, tzv. T 39, ale také typy, které již vojáci nepoužívají – do těch si mohly děti nakouknout a dokonce se do nich i posadit. Hlavně kluci se zajímali o různé technické záležitosti, až jsme byli překvapeni, co všechno o letadlech ví. Měli jsme trošku smůlu, protože zrovna tento týden se „nelétalo“ (jak říkají vojáci), takže jsme neviděli ani jedno letadlo v pohybu. Ale podle informací vojáků, máme být rádi, je to prý hrozný hluk. Tak možná příště... Na závěr prohlídky nás vojáci vzali také k jejich hasičům, kde nám ukázali celé vybavení, popovídali kam a proč vyjíždí.

Dne 1. června 2007 jsme celý týden završili „stopovanou“, kterou hrají všechny děti rády. Jedna skupina značí cestu a schovává dopisy s úkoly, druhá hledá a odpovídá. Vždycky si při tom užijeme spoustu legrace, najdeme věci, které ani nechceme... Máme krásné nové zvířecí čepičky, tak letos jsme si při tom zahráli na zvířátka. Pochopitelně nechybělo ani hledání pokladu, na který jsme si nesli i motyku, abychom jej mohli vykopat.

Velké poděkování patří GE MONEY BANK, která celý týden sponzorovala, a proto všechny akce mohly být uskutečněny. Děti díky tomuto sponzorovi dostaly také dárečky a občerstvení. Děkujeme!

Kolektiv Mateřské školy Masarykovo nám., Velká Bíteš

ZAHRADNÍ SLAVNOST

Tradice jsou od toho, aby byly zachovány a dodržovány. To je daná pravda. Proto ani naše Veselá školka nechtěla být výjimkou a jako spoustu let před tím, tak i letos, uspořádala nejen pro svoje žáčky předškoláčky, ale i pro děti ze širokého okolí města Velké Bíteše ZAHRADNÍ SLAVNOST.

V pátek 8. června 2007 rozkvetla zahrada před budovou Mateřské školy U Stadionu nejen živými, ale i pestrobarevnými papírovými květy a motýly. Pranostika o Medardovi nám sice dělala vrásky na čele, ale spoléhali jsme na to, že se zmíněný svatý nad námi ustrne a bouřky s deštěm si nechá do zásoby na někdy jindy. Asi abychom neusnuli na vavřínech a byli stále ve střehu, si Medard s námi alespoň trochu zašpásoval a poslal nad naši školní zahradu jeden mráček. Naštěstí to byl jen takový malý beránek Ululánek, kterému ukáplou pouze pár kapek.

Tak si víc jak stovka dětí mohla zatancovat, zahrát a zaskotačit s Klottyldou a Matyldou – brněnskými Tetinami. Ty si vždy dokáží děti získat a rozparádit a omladina je za to zbožňuje. Potom nastal čas na soutěžení a sbírání barevných puntíků za splnění úkoly na sedmi stanovištích. Děti, provázené rodiči, pobíhaly po zahradě a snažily se házet, kam se má, doběhnout či doskákat na určené místo, posbírat jahody do košíku nebo nakreslit obrázek. Někomu to šlo lépe, někomu trochu překážely vlastní ruce či nohy, dalšímu přispěchali na pomoc rodiče. Vše ale bylo regulérní a vedlo k získání balíčku s překvapením.

Přejeme každému dospělému zažít ten krásný pocit, může-li vidět nadšené děti a jejich rozzářené oči, když si v náručí odnášejí vybojovanou odměnu. Právě za tyto chvíle radosti z dárku bychom chtěli ještě jednou a veřejně poděkovat rodičům našich dětí a sponzorům, kteří nám velice pomohli peněžními nebo věcnými dary. Naše díky patří těmto firmám či jednotlivcům: Postforming, Lékárna Aura, Obuv Janda, Nábytek Street, Drogerie Pelikánová, Textil - Kostelní ul., Tabák - Oděvy, Mobile - Mazánek, Kadeřnictví Anděla, Motex, Květinová služba Drlíčková, Obuv Hudečková, Reko - cestovní kancelář, Bio produkt, Hračky Stejskalová, Elektro Havlíček, GE MONEY, Elektro Pelán, Pneuservis Káfoněk, Pekařství Jeřábek, Klíčová služba Mihal, Bytové textil Réman, Půjčovna šatů Gáspárová, Zahradnictví Šmídek, Zámečnictví Němec, BDS, PBS, MRS, Řeznictví a uzenářství Sláma, AG FOODS Košíkov, Pufas Krupička, Pojišťovna Kooperativa, Restaurant Klíma, Noviny a časopisy u Aury, Building Plastics, Potraviny Janda, Cafe Jana, Papírnictví Smutný, Drogerie Nováčková, Cukrárna Knotková, Penzion Rauš, Cukrárna Zhubová, Asia centrum, Lékárna U tří sloupů, Salome Kopáčková, Hodinářství Kozová, Elektro Vildomec, Kadeřnictví Urbánková, Le Ja, Vodaři David, Autoimpex, Hračky Kostelní ul., Restaurace stadion, Herna Kolek, Vinotéka - květiny, Truhlářství Neklapil, ITW Pronovia, A-Z Vrábelová, Student Agency, Papírnictví Doubková, p. Prchal, p. Hovadík.

Kolektiv MŠ U Stadionu

Průběh zahradní slavnosti.

FOTO: ARCHIV ŠKOLY

PO ROCE OPĚT PRVNÍ

Před budovou MŠMT.

FOTO: ARCHIV ŠKOLY

Koncem května loňského roku přebírali žáci 7.A třídy Základní školy Velká Bíteš se svými učiteli a režisérem, scenáristou a kameramanem v jedné osobě panem Romanem Zmrzlým v prostorách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v Praze první cenu v celorepublikové soutěži v anglickém jazyce s názvem „Videopohlednice z mého města.“ Ještě při zpáteční cestě do Velké Bíteše bylo jasné, že následující rok se pokusíme získat opět nominaci (tři nejlepší snímky), a pak v rámci slavnostního vyhlašování očekávat, jak to dopadne.

Nápadů bylo poměrně dost, pokud se měly rozvinout, bylo to už obtížnější. Na základě předchozích zkušeností bylo nutné začít s přípravou a následně vlastním natáčením již hned začátkem nového školního roku. Filmový štáb opět doplněný o profesionální zvukaře a další členy využil pro natáčení v exteriérech našeho města, ale také například v Příbyslavicích, dva víkendy počátkem listopadu, přestože fiktivní děj zachycoval květnové události při osvobození Velké Bíteše v roce 1945. Termín odeslání soutěžního snímku 31.březen 2007 nakonec nedával větší časový prostor. Také další dotáčení v prostorách bítešského kina chtělo svůj čas.

Vlastní děj nechci popisovat, snímek s názvem „**1945: Bites Appendix**“ však přinese neočekávané nové pohledy do naší novodobé historie. Všichni zájemci nejenom z Velké Bíteše mohli tento, ale i dva předchozí snímky zhlédnout při večerní projekci v bítešském kině Flip ve čtvrtek 28. června 2007 v rámci netradičního zakončení školního roku.

Vynaložené úsilí většiny žáků 8.A třídy, jejich třídní učitelky Ing. Věry Poláchové a režiséra Romana Zmrzlého, DiS slavilo opět úspěch nejvyšší. Z celkového počtu

52 zaslaných soutěžních snímků z Česka a Slovenska jsme v nejnáročnější kategorii, troufám si neskromně říct, suverénně obhájili loňské prvenství. Profesionalita, s jakou byl snímek vytvořen, přiměla pořadatele k úvaze na přehodnocení podmínek soutěže v příštím roce.

Kromě náhledu dětí do zákulisí filmařiny považují za důležitý přínos celoroční práce, která je opravdu náročná, o čemž se aktivní aktéři mohli sami přesvědčit, také rozměr společenský. Slavnostní vyhlášení dne 23. května t.r. v reprezentačních prostorách ministerstva na Karmelitské patří k těm silnějším pozitivním zážitkům všech, kteří jsme se ho zúčastnili.

Závěrem patří poděkování žákům-hercům, kolegyni Poláčkové a panu Zmrzlému s přáním, aby nám to příští rok vyšlo do třetice.

Mgr. Dalibor Kolář, ředitel Základní školy Velká Bíteš

VÝPRAVA ZA NAPOLEONEM

Dne 19. dubna 2007 se žáci 8. ročníku v rámci učiva dějepisu vypravili po stopách Napoleona Bonaparta, který v okolí Slavkova u Brna svedl jednu ze svých největších bitev, a to bitvu tří císařů.

Cílem exkurze bylo žákům přiblížit atmosféru této doby prostřednictvím návštěvy kopce Žuráň, odkud Napoleon bitvě velel, Mohyly míru v obci Prace, kde jsme mohli zhlédnout elektronicky zpracovanou rekonstrukci bitvy a následně zámku ve Slavkově, kde Napoleon v době svého pobytu v Čechách přespával.

Zde je několik ohlasů na exkurzi od žáků samotných:

„Jednoho dne jsme navštívili město nedaleko Brna, které se nazývá Slavkov u Brna. Viděli jsme Mohyly míru, o níž jsme se dozvěděli spoustu zajímavých věcí, které se nám hodí do života a ještě víc do hodin dějepisu. Dále jsme se seznámili s historií zámku ve Slavkově, kde pobýval Napoleon. Nejvíce nás zaujaly války Napoleona a jeho tažení. Nesmíme zapomenout na moderní techniku, díky níž jsme si učivo nejlépe zapamatovali. Tento výlet se nám hodně líbil.“ (V. Valoušková, V. Báňová, M. Mičánková).

„Navštívili jsem město Slavkov, kde jsme si připomněli učivo o Napoleonovi a jeho době. Také se nám velice líbila Mohyla míru, kde jsem se dozvěděli, jak probíhala „bitva tří císařů.“ Tento výlet se nám velice líbil.“ (V. Melicharová, M. Mynářová).

„Při exkurzi do Slavkova jsme navštívili krásný slavkovský zámek se vzácnými obrazy a dalším zajímavým vybavením. Dále naše cesta vedla na Mohyly míru, kde jsme zhlédli muzeum a video průběhu bitvy u Slavkova. Nakonec jsme navštívili kopec Žuráň, na kterém je umístěna mapa postavení vojsk před bitvou. Tato exkurze byla pro nás velmi naučná a velmi se nám líbila.“ (F. Blaha, T. Urbánek, P. Karmazín).

„Na Slavkově se nám hodně líbilo protože tam bylo krásné prostředí a nádherná zahrada. Nejvíce nás zaujal historický sál, kde jsme si mohli zaspívat a zatančit.“ (H. Tučková, A. Šabacká).

„Na exkurzi jsme navštívili zámek ve Slavkově u Brna a Mohyly míru. Paní průvodkyně nám vyprávěla velmi zajímavý výklad, jak se zde žilo a jaké poměry panovaly mezi osobami spjatými s historií zámku. Na Mohyle míru nám bylo promítnuto video o „bitvě tří císařů.“ Nakonec jsme v samotné mohyle zkusili šeptat z jednoho rohu místnosti do druhého a přitom jsme slyšeli, co říkáme. Tato exkurze byla velice zajímavá a myslím si, že si z ní odnesli mnoho zážitků.“ (T. Dašková).

„Jako každý rok tak i tentokrát jeli žáci 8. ročníků na exkurzi do Slavkova a na Mohyly Míru

Naše první zastávka směřovala k pamětní desce na Žuráni, kde je zakresleno rozložení vojsk před bitvou. Kolem Žuráně je rozlehlá planina s kamenným stolem uprostřed chráněna několika lipami.

Hlavním cílem naší cesty však byla Mohyla míru na prateckém kopci. Nejprve jsme v místním muzeu zhlédli samotnou bitvu a poté jsme si prohlédli vystavené exponáty. Nakonec jsme se šli podívat do Mohyly a vyzkoušeli jsme si její výbornou akustiku. Po příjezdu do Slavkova jsme měli krátký rozchod a poté jsme navštívili slavkovský zámek, který je postaven v barokním slohu. Nejvíce nás zaujal obraz šlechtice, jehož špička boty se při přechodu místnosti za námi otáčela. Až jsme úspěšně ukončili prohlídku zámku, jeli jsme plni zážitků domů.“ (K. Karmazínová)

Závěrem se sluší říci, že žáci nás učitele mile překvapili svým slušným chováním během celé akce. Paní průvodkyně pak obdivovala jejich znalosti nejen o Napoleonovi, ale také nevšední zájem, s nímž prohlídku zámku absolvovali. Věříme, že i v dalších letech bude mít exkurze do nedalekého Slavkova stejný úspěch jako ta letošní.

Mgr. Čermáková Eva, Mgr. Cendelínová Jaroslava

Pohled na zámek ve Slavkově u Brna.

FOTO: MGR. RENATA POHANKOVÁ

EUORÉBUS ZEMĚPISNÁ SOUTĚŽ

Žáci připraveni na test.

FOTO: MGR. JAROSLAVA CENDELÍNOVÁ

Jet v neděli, v den volna a za pěkného počasí, do Brna soutěžit místo odpočinku, to opravdu chce kus poctivosti a odříkání. Ale některým žákům naší školy to nedělalo problémy, vřdyt se jich zúčastnilo 28.

Byli to: Vít Krupička, Petra Neklapilová, Ivana Cendelínová, Eva Nováčková, Jakub Haňka, Martin Holík, Miroslav Rybníček, Petra Pelikánová, Lucie Antlová, Jana Žížková, Stanislav Bednář, Jana Rambousková, Lukáš Veleba, Kristýna Ondráková, Zuzana Mrňová, Markéta Ulmanová, Tomáš Hamřík, Veronika Bářnová, Josef Osoba, Tomáš Urbánek, Luboš Křehlík, Oto Budín, Lukáš Buchta, Tomáš Ventruba, Roman Černý, Martin Havlát. Tito jmenovaní se účastnili skupinové práce, do soutěže jednotlivců se zapojil Radek Bárta. Ani jedna ze skupin soutěžících se v závěrečném umístění neztratila.

„Na soutěži se nám líbilo, mohli jsme soutěžit o různé zajímavé ceny. Prohlédli jsme si budovu vysoké školy a její vybavení. Obdivovali jsme velmi dobrou organizaci pro tak velké množství lidí. Otázky byly svou obtížností na vysoké úrovni, bylo těžké je vypracovat.“
(J. Osoba, T. Urbánek, L. Křehlík)

„Nejlepší účastníci školního kola soutěže Eurorebus se sjeli 29. dubna 2007 a postoupili do krajského kola. Ani my jsme nemohli chybět. Pořadatelé a sponzoři nás přivítali v budově VUT různými soutěžemi o zajímavé ceny, poté následovala vlastní soutěž Eurorebus. Záludné otázky nás občas zaskočily, přesto jsme doufali v dobrý výsledek. Výsledky jsme se dozvěděli o několik dní později, mezi prvními jsme sice nebyli, ale soutěžit budeme určitě dál.“
(L. Veleba)

Mgr. Cendelínová Jaroslava

TEREZÍN A LIDICE

Ve čtvrtek 17. května letošního roku se konala exkurze žáků devátých tříd do míst, která jsou spjata s jedním z nejtragičtějších období 20. století, druhou světovou válkou. Navštívili jsme dvě nevelká města – Terezín a Lidice.

Jelikož nás čekala dlouhá cesta, vyrazili jsme z Velké Biteše brzy ráno. Cestou nás pronásledovaly dešťové přeháňky i vydatné lijáky, ale při prohlídce nám už počasí docela přálo.

Prvním bodem našeho programu byla návštěva Malé pevnosti v Terezíně. Zde jsme byli přítomni nácvičku vojáků České armády, kteří se poctivě připravovali na terezínskou tryznu, jež každoročně připomíná zdejší nevinné oběti.

Potom jsme se rozdělili na dvě skupiny a absolvovali velmi skličující a zároveň poučnou prohlídku. Aby si žáci z exkurze odnesli co nejvíc poznatků, měli od vyučujících předem připravené otázky k historii Terezína, na něž museli hledat odpovědi. A tak možná trochu překvapili průvodce svými častými dotazy a pozorností.

Prohlídka celého areálu nás skutečně zaujala. Mnozí z nás se nestyděli vyjádřit své dojetí, údiv nad děsivostí zdejšího prostředí a všeho, co zde probíhalo, ale i obdiv těm, kteří zde uvěznění museli žít.

Při promítání fragmentu autentické nahrávky pořízené v Terezíně v době druhé světové války by snad bylo slyšet spadnout i špendlík.

V Terezíně jsme zavítali i do muzea, kde jsme zhlédli zejména rukodělné práce terezínských dětí, mohli jsme se vžít do této doby prostřednictvím pouličních poutačů, jež příslušníkům neárijské rasy zakazovaly snad i dýchat, měli jsme slzy na krajíčku při čtení dopisů dětí, které prosily příbuzné a známé o poslání kousku chleba či teplého svetru.

Druhá část naší cesty vedla do Lidic, vesnice, z níž po atentátu na Heydricha nezbylo téměř nic. I tady nám byl promítnut film o historii Lidic, prohlédli jsme si dobové fotografie a jen velmi málo předmětů, jež připomínají, že tato vesnice skutečně existovala. Potom jsme se prošli místy, kde vesnice ležela a vyfotografovali jsme se u sousoší lidických dětí. A myslím, že všichni jsme se docela upřímně těšili do svých domovů.

Možná se někdy může zdát, že doba druhé světové války je od nás již příliš vzdálená a není potřeba tragédií, kterou znamenala, stále připomínat. Nám se však zdá být potřebné upozorňovat zejména mladou generaci na zlo, které se odehrálo a bohužel na mnoha místech planety stále odehrává. Z reakcí našich žáků, z nichž některé vám předkládáme, je patrné, že nejsou lhostejní, ale naopak velmi vnímaví k podobným tématům. Mnozí žáci vyjádřili přání navštívit i vyhlazovací koncentrační tábor v Osvětimi, kde jsme byli v loňském roce a kam snad znovu zavítáme příští školní rok. Věříme, že v nich vzpomínky zůstanou a nedopustí opakování podobných tragédií.

Některé názory žáků:

„Exkurze byla velmi zajímavá, představa, že lidé žili v tak hrozných podmínkách, byla odstrašující.“

(K. Ráboňová)

9. B: „Nemůžeme říci, že se nám v Terezíně něco líbilo, byl to přece koncentrační tábor, kde se děly hrozné věci. Ale celá prohlídka na nás udělala velký dojem a odnesli jsme si plno informací a zážitků.“
(V. Bartošková, J. Klement)

„Terezín byl strašnou ukázkou tyranie. Odnesli jsme si poučení z toho, co se v minulosti stalo.“
(L. Tejkalová, D. Součková)

9. D: „Dověděl jsem se mnoho informací a poznal kus historie nejen naší, ale i světové. Bylo velice zajímavé vidět tamější stavby, jednotlivé cely - mnohem lepší, než se o tom jen učít ve škole. Tato exkurze je jistě velkým přínosem pro zážitky i další vzdělání žáků.“
(L. Molin)

„Líbilo se mi, že jsem se dozvěděl spoustu nových informací, o tom, jak strašně se fašisté chovali k Židům, jak nelidské podmínky existovaly v tábore. Myslím si, že je velice dobře, že je tato doba už za námi.“
(M. Havlát)

„Exkurze mi dala poznání toho, že život v tehdejších dobách nebyl vůbec jednoduchý. Jsem rád, že jsem vše viděl na vlastní oči a udělal jsem si představu, jak to v koncentračních táborech asi vypadalo.“
(O. Šimeček, L. Suchomel)

9. C „Na exkurzi se mi líbilo úplně všechno, nejvíc mě zaujalo nelidské zacházení s vězni.“
(R. Kroutil)

„Dozvěděl jsem se mnoho zajímavých informací. V areálu Malé pevnosti mně bylo líto všech těch lidí. Kdybych tam byl já, nevydržel bych tam.“
(L. Ševčík)

„Exkurze se mi velice líbila. Myslela jsem si, že mi to nebude nic říkat, ale naopak. Ráda bych se podívala i do Osvětimi.“
(A. Rybníčková)

„Líbilo se mi, že vše - v Lidicích i v Terezíně je velmi pěkně udržované. Nechápal jsem, proč byli lidé mučeni třeba i za to, že šlápli na trávník. Jsem velmi rád, že jsme na exkurzi jeli.“
(A. Dvořáček)

Mgr. Eva Čermáková

Vstup do Malé pevnosti - Terezín.

FOTO: JAROSLAVA CENDELÍNOVÁ

VÍCEMISTRY ČR V MINIFOTBALU

Ve dnech 5. - 6. června 2007 se žáci ZŠ Velká Bíteš zúčastnili republikového finále v minifotbalu základních škol, které se konalo v Lázních Bělohrad. Tam se utkalo šest nejlepších základních škol z celé ČR. Byly to tyto školy Kolín, Rokycany, Nový Bydžov, Praha-Suchdol, Hlučín a Velká Bíteš.

Naši žáci se utkali nejprve ve skupině B s Kolínem a potom s Rokycany. Obě školy porazili shodně 4:2 a zajistili si postup do semifinále. Tam se střetli s Prahou, kterou po vyrovnaném průběhu porazili 1:0 a tímto vítězstvím postoupili do finále. To bylo vyvrcholením celého turnaje. V něm se naši žáci utkali s Novým Bydžovem, kterému po vyrovnaném prvním poločase nakonec podlehli 2:5. Druhý poločas odehráli bez zraněného Šimečka, což bylo pro družstvo citelné oslabení. I přes prohru je druhé místo vynikajícím úspěchem této fotbalové generace.

O konečné 2. místo v republikovém finále a vzornou reprezentaci školy, města, ale i kraje Vysočina se zasloužili tyto žáci:

Kopáček Lukáš, Kerber Luboš (1), Milota Jakub (3), Šimeček Ondřej (3), Malý Ondřej (1), Suchomel Libor (1), Liška Pavel (2), Trnka Aleš, Hřebíček Martin, Čaha Petr a Urbánek Ondřej.

Na závěr bych chtěl poděkovat panu Stromeckému za vstřícnost při materiálním zabezpečení pro republikové finále a vedení města za poskytnutí drobných dárkových předmětů pro soupeře.

Mgr. Zdeněk Liška, učitel TV

Horní řada zleva: Čaha, Kerber, Malý, Milota, Šimeček, Liška - učitel TV, dolní řada zleva: Urbánek, Liška, Kopáček, Suchomel, Trnka, Hřebíček.

FOTO: ARCHIV ŠKOLY

REKONSTRUKCE KŘÍŽOVATKY U KOSTELA VE VELKÉ BÍTEŠI

OBJEDNATEL : město Velká Bíteš			
SÍDLO: Masarykovo náměstí 87, 595 01 Velká Bíteš			
AKCE : ŘEŠENÍ ZELENĚ V OKOLÍ KŘÍŽOVATKY A SOUVISEJÍCÍCH PLOCH U KOSTELA VE VELKÉ BÍTEŠI			
STUPEŇ : REALIZAČNÍ DOKUMENTACE		DATUM : 04/2007	
PROJEKT : ATELÉŘ ZDENEK A KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURNÍ SONDY - BAKA Adresa: Česká 6, 602 00 Brno			
ZHOTOVITEL: ATELÉŘ ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURNÍ SONDY - BAKA Adresa: Česká 6, 602 00 Brno IČO: 12189391 DIČ: SK12042M99 Telefon: 542 214 768 e-mail: zender@sondy.cz	ZODPOVĚDNÝ PROJEKTANT :	RAZÍTKO	PAPÍR
	Ing. ZDENEK SENDLER		
	Ing. ZDENEK SENDLER Ing. DANA FIALOVÁ		
VÝKRES :		MĚŘÍTKO :	ČÍSLO VÝKRESU :
VYTYČOVACÍ A OSAZOVACÍ SCHEMA		1:500, 1:250	04

- stromy stávající
- TIP stromy návrh

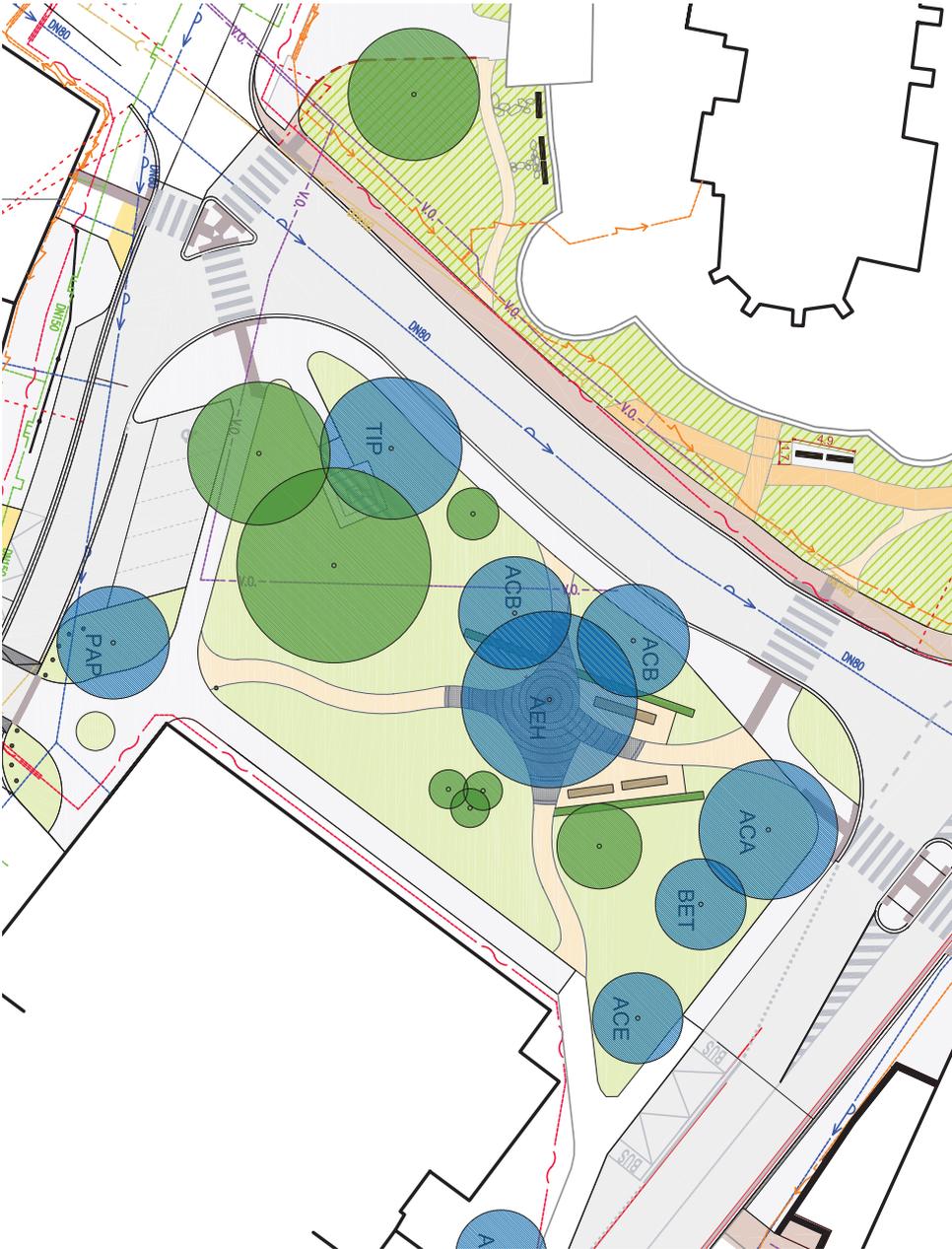
PRINCIP ŘEŠENÍ

Řešení zeleně navazuje na dopravní řešení zpracované firmou Pragoprojekt, které bylo bráno jako závazný podklad. Kompozičně řešení navazuje na provedené úpravy okolo kostela. Ve střední části před školou je v místě křížení chodníků navrženo jednoduché odpočívadlo s kombinovanou zpevněnou plochou a atypickými výtvarně zpracovanými dřevěnými lavicemi. Od okolí je odděleno tvarovanými stěnami z habrů. Uprostřed plochy je v dlažbě navržen strom. Ostatní plochy jsou ponechány v trávnicích se stávajícími stromy, které jsou místy doplněny novými s ohledem na celkovou kompozici, především na rámování pohledů na kostel. Vzhledem k dopravnímu zatížení stávajících komunikací je kladen důraz na přehlednost a bezpečnost.

Původně uvažovaná stylizace severních hradeb a brány je ponechána pouze u strany hradeb kostela, neboť dále není možné přesné stanovení původního průběhu. Pokud by se dokázalo průběh stanovit, je možné tento naznačit pásem větších kamenných kostek v úrovni navrhovaného terénu.

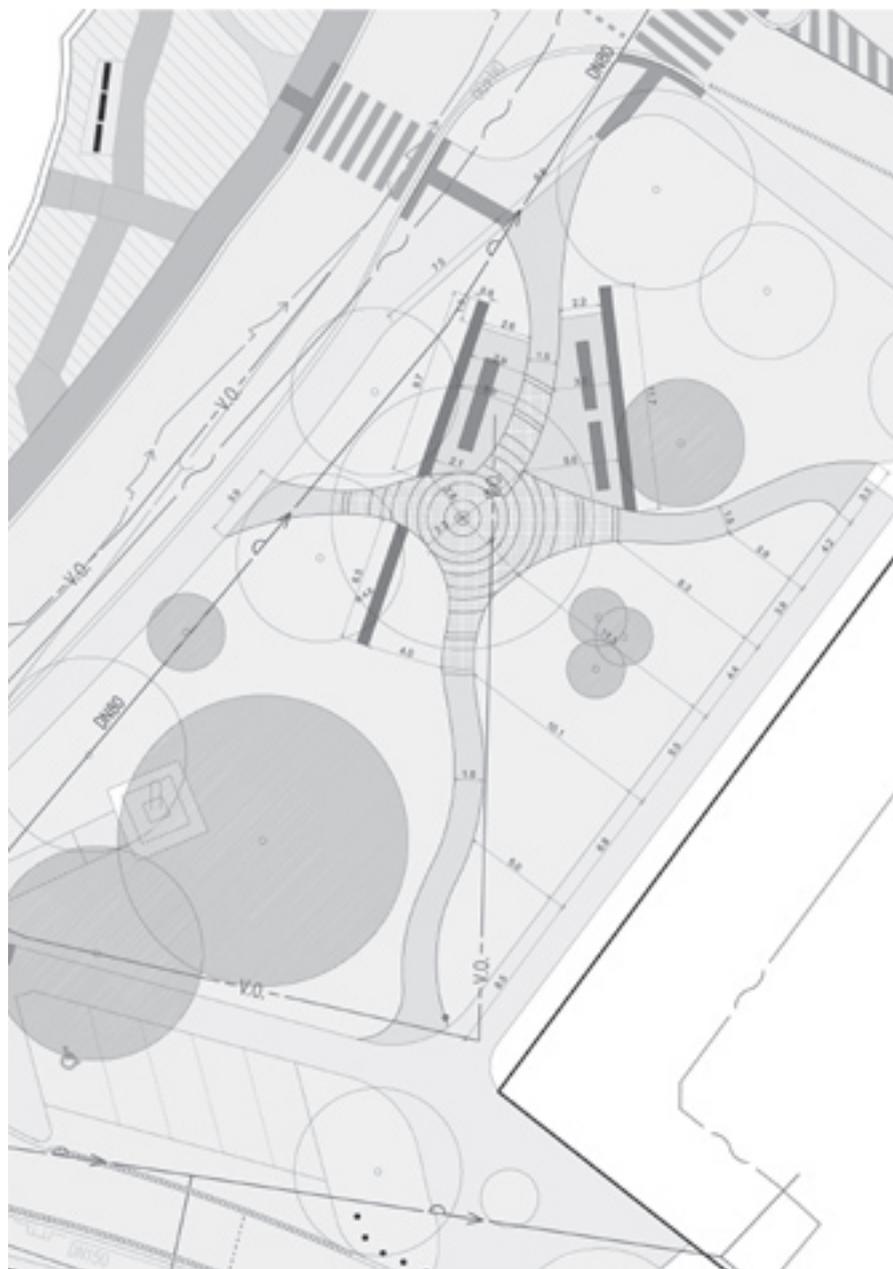
V části hlavního vstupu do kostela je navržena změna stávajícího bočního chodníku a předdláždění vstupní části na hřbitov.

U památníku jsou stávající nedůstojné jehličiny nahrazeny lípou. Celkově je řešení koncipováno i s ohledem na dobrou udržovatelnost ploch.

ÚSPĚCHY NA SPORTOVNÍCH HRÁCH MLÁDEŽE

VE ŠKOLNÍM ROCE 2006/2007

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VELKÁ BÍTEŠ, TIŠNOVSKÁ 116

Vybraní žáci naší školy se každoročně účastní SHM. Soutěží se vždy v hodů kriketovým míčkem, skoku dalekém, běhu na 60m a ve vytrvalostním běhu. V letošním roce proběhlo okresní kolo ve Velkém Meziříčí, ze kterého jsme si dovezli medaile v každé disciplíně a hlavně jako družstvo zlatý pohár. Tři žáci - Zuzana Sobotková, Stanislav Berka a Martin Müller postoupili do krajského kola SHM, konaného 31. května 2007 v Třebíči. Soutěžili zde nejen za sebe, ale společně s dalšími třemi žáky za okres Žďár nad Sázavou. Celkově se družstvo dívek a družstvo chlapců umístilo na 2. místě v kraji. Naši žáci opět vybojovali každý medaili, Stanislav Berka se umístil na krásném 2. místě a postoupil jako reprezentant naší školy a kraje Vysočina do celostátního kola v Praze, konaného ve dnech 12. - 14. června 2007.

Všem žákům za krásnou reprezentaci děkujeme a blahopřejeme.

Zaměstnanci ZŠ Velká Bíteš,
Tišnovská 116

Na stupních vítězů.

FOTO: ARCHIV ŠKOLY

„SVATBA JAKO ŘEMEN...“

Jednou z mnoha červnových akcí, které pro naše žáky připravujeme, byla i návštěva matřiky na městském úřadě ve Velké Bíteši.

V rámci občanské výchovy se zde žáci seznámili s tím, jak to na matrice chodí. Co je třeba pro vyřízení základních právních dokumentů, jak se ověřují listiny a jak to vypadá při takové slavnosti jakou je například svatba.

K té „svatbě“ přistoupili naši žáci opravdu zodpovědně. Rozdělili si role starosty (o tu bylo asi nejvíc zájemců), matrikářky, svědků, ženicha a nevěsty. Ostatní dělali svatební hosty. Vážný výraz ve tváři ženicha a stydlivý úsměv nevěsty s květinami ve vlasech a svatební kytkou v ruce vyvolal na chvíli okamžik opravdovosti.

Správný obřad musí být zakončen hostinou, a tak jsme se vydali do učňovského střediska Jana Tiraye v Lánicích, kde právě probíhala výstava prací jejich studentů. Takže nechyběla ani svatební tabule.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat pracovníkům Městského úřadu, zejména paní Zdence Miliánové za ochotný a velmi vstřícný přístup, s jakým se nám věnovala.

Olga Karmazínová
za kolektiv pedagogů a žáků ZŠ Velká Bíteš, Tišnovská 116

MINIGASTRODEN VE VELKÉ BÍTEŠI

Ve středu 7. a ve čtvrtek 8. června 2007 se otevřely veřejnosti dveře učeben SOU Jana Tiraye ve Velké Bíteši. Na výstavě tam předváděli vycházející žáci své absolventské práce.

Největší pozornosti se těšily jako vždy vystavené cukrářské výtvary a ukázky slavnostně prostřených tabulí k různým příležitostem.

Skutečnost, že se ředitelce školy Ing. Marii Šabacké, učitelům odborného výcviku i pedagogům daří dobře připravit své svěřence na budoucí povolání, je potvrzována každoročně několika úspěchy v odborných soutěžích i ve sportu.

Takže, hodně štěstí Vám všem, absolventi SOU Jana Tiraye!

Zora Krupičková

Ukázky prací žáků.

FOTO: ARCHIV REDAKCE

MATEŘSKÉ CENTRUM ČLOVÍČEK

Letos je tomu již patnáct let od doby, kdy vzniklo v České republice první Mateřské centrum. (O tom, co jsou Mateřská centra, Občanské sdružení Matka a dítě jste se mohli dočíst v minulých číslech Zpravodaje).

V dnešní době jsou už tato centra pro maminky s dětmi naštěstí úspěšně rozptýlena po celé České republice a my můžeme být hrdi na to, že jedno takové je i ve Velké Bíteši. Jeho zakladatelkami jsou maminky na mateřské dovolené z Velké Bíteše a okolí, které přestalo bavit „sedět samy doma“.

Dne 30. května 2007 proběhlo v prostorách dvorního traktu na Masarykově náměstí 85 slavnostní otevření Mateřského centra Človíček za přítomnosti pozvaných hostů. Pavla Hekalová se ujala úvodní řeči a za švitoření přítomných dětí poděkovala za podporu představitelům města, technickým službám za celkovou rekonstrukci a dalším důležitým sponzorům, bez kterých by centrum nezískalo tolik potřebné prostory. Významným hostem byla také Daria Čapková, krajská koordinátora Síť Mateřských center pro kraj Vysočina.

Návštěvníci si mohli prohlédnout nové prostory a vybavení centra a srovnat je s obrázky z kroniky. Byl odveden velký kus práce a maminky z mateřského centra si zaslouží veliký obdiv za činnost, kterou dělají a přejme jim tedy hodně úspěchů!

-red-

Otevření Človíčka.

FOTO: ARCHIV REDAKCE

OTEVŘENÍ PRO VEŘEJNOST

Dne 1. června 2007 na Den dětí proběhlo slavnostní otevření centra pro veřejnost. Mnoho maminek s malými dětmi se přišlo podívat, jak to v Mateřském centru Človíček vypadá. Dozvěděly se o programu, chystaných akcích, seznámily se s provozem centra a služebními maminkami.

Děti si pohrály a při odchodu si odnesly malý dáreček.

PODĚKOVÁNÍ MAMINEK A DĚTÍ Z MATEŘSKÉHO CENTRA ČLOVÍČEK:

Za všeobecnou podporu: Městu Velká Bíteš.

Za finanční dary: Městu Velká Bíteš, firmě Bematech s.r.o., firmě Building Plastics s.r.o., firmě První brněnská strojírna Velká Bíteš a.s., firmě LABARA s.r.o., firmě KOVO Koukola s.r.o., Ing. Janě Procházkové, firmě Strojírna Slavíček s.r.o., paní Haně Pöcklové - Pekařství, panu Milanu Slámovi - řeznictví a uzenářství, firmě Autoimpex spol. s r.o., paní Květoslavě Richterové - Lékárna U Tří sloupů.

Za rekonstrukci: Technickým službám Velká Bíteš spol. s r.o.

Za materiální a provozní pomoc: Mgr. Miriamě Žoldošové, firmě Salixus, panu Romanu Lukáškoví, firmě Bematech s.r.o., Truhlářství Michala Neklápila, Truhlářství Bernarda Chmelíčka, panu Jiřímu Rémanovi - bytový textil, firmě Stamal colour, s.r.o., firmě RS ELEKTRO s.r.o., firmě Supellex centrum, s.r.o., panu Vladimíru Dvořáčkoví - malířství, natěračství, panu Stanislavu Mihalovi - reklama, ryctectví, Mgr. Daně Karmasínové, paní Bohumile Drlíčkové - květiny, paní Renatě Urbánkové - kadeřnictví a manželům Hekalovým z Pardubic.

Za vstřícnost a ochotu: Informačnímu centru a Klubu kultury města Velká Bíteš, Ing. Marii Šabacké, ředitelce SOU Jana Tiraye, paní Zdence Procházkové, TJ Spartak, panu Zdenku Mazánkoví - Mobily.

Děkujeme všem, kteří nám podali pomocnou ruku, bez Vaší pomoci by tu Človíček nebyl...

Poděkování patří i našim manželům za jejich trpělivou podporu a pomoc a patří i všem Človíčkovým maminkám (Markéta Blažková, Ivana Dufková, Petra Geisselreiterová, Pavla Hekalová, Jitka Chmelíčková, Mirka Mazánková, Jana Prchalová, Zdenka Švandová, Eva Tomková, Šárka Topinková).

OHLÉDNUTÍ ZA SMALTOVÁNÍM ŠPERKŮ

Cílem našeho dalšího tvořivého večera byla výroba šperků smaltováním. V úzkém kruhu deseti párů rukou se všem pod vedením Zdenky Švandové příjemně tvořilo. Po krátkém úvodním seznámení s touto pro nás novou technikou jsme se s chutí pustily do „vyrábění“. Naše náhrdelníky a náušnice různých tvarů jsou nyní laděny do módních barevných tónů a co je důležité, každá máme originál.

A už teď se všichni těšíme na další smaltování...

Děkujeme firmě Klempířství Žák za měděný plech na „šperky“ a ředitelce SOU Jana Tiraye Ing. Marii Šabacké za poskytnutí prostor pro tvoření.

Při práci.

FOTO: ARCHIV MC ČLOVÍČEK

CO NÁS ČEKÁ?

Nyní začíná čas dovolených, prázdnin a letních radovánek, proto si i my v Mateřském centru Človíček uděláme prázdniny a budeme se na Vás těšit opět od září. Během prázdnin pro Vás budeme připravovat program (nejen) na září a zveřejníme jej ve Zpravodaji, na letáčcích a našich webových stránkách www.clovickek.salixus.cz

Všem přejeme příjemné léto a vždy šťastný návrat domů!

za Mateřské centrum Človíček Pavla Hekalová a Zdenka Švandová

VÝSTAVA VÝTVARNÉHO OBORU

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA VELKÁ BÍTEŠ, HRNČÍŘSKÁ 117

Společným tématem prací bylo tentokrát navázání na tradice.

Již v průjezdu vítala návštěvníky milá sluníčka z dávno osvědčeného přírodního materiálu – slámy. U vchodu do učebny byly vystaveny kresby svatebních portrétů rodičů a jejich nostalgická fotografická předloha.

Od dávných dob oku lahodí modrobílý dekor. V jeho duchu vytvořili žáci jeho keramické obdoby nejrůznějších námětů a tvarů a také oku lahodily. Stejně tak i hliněná keramika, která by se mohla vydávat za exponáty dávných výtvorů, za jejichž vystavení by se nemuselo stydět ani muzeum.

Ještě spousta dalších vystavených prací dokládala naplněnou snahu vrátit se do dřívějších dob s obdivem k výtvorům lidských rukou a se snahou dokázat i svou dovednost podle starých vzorů.

Text i foto Zora Krupičková

Vystavené práce.

STÁREK ZVE CHASU

Čí só hode?

FOTO: SILVA SMUTNÁ

“Rechtáru náš milý,
dlóho sme se těšili na tuto slavnostní chvíli,
abysme ti oznámili, že žeň a obilí sme do svých sýpek uklidili.
Nemáme zlata, stříbra ani jinó drahó věc,
proto ti předáváme tento dožíňkové věnec,
který pochází z darů pozemských, moci nebeský,
teplýho sluníčka, tichýho větříčka, vlahýho deštíčka.
Čí só hode?”

Klub kultury oznamuje všem zájemcům, že nacvičování chasy bude probíhat každé úterý a pátek od 18.30 hodin v Kulturním domě ve Velké Bíteši. Zájemci hodového nácviku se mohou dostavit přímo na Kulturní dům.

S MODROTISKEM NA VELETRH

Nedaleko severomoravských hranic se nachází polské město Prudnik (30.000 obyv.). Počátkem měsíce června zde proběhl desátý ročník veletrhu lidového umění a uměleckého řemesla. Na ploše 4.000 m² sportovní haly a vnějšího areálu prezentovalo svoje výtvořky a výrobky přes 500 vystavovatelů z několika států. Mezi nimi byli početně zastoupeni také Češi a Slováci. Ruční řemeslnou výrobu na Podhorácku představilo Muzeum Vysočiny v Třebíči, které se veletrhu zúčastnilo již poněkoliikáté. Pro letošek se vydalo do Prudniku s výrobcem modrotisku z Olešnice panem Jiřím Danzingerem, který je držitelem titulu Nositel tradice lidového řemesla.

Jeho dílna je jednou ze dvou v naší vlasti, které ruční výrobu modrotisku dosud provádí. Uvnitř výstavního stánku byl vytvořen prostor pro dílčí předvedení postupu výroby a zájemci si mohli zakoupit metráž a dárkového zboží. Panelová výstavka seznámila návštěvníky s historií výroby modrotisku v oblasti Horácka a Podhorácka. Zmíněna byla rovněž dílna Vladimíra Kotíka, jejíž produkce ovlivňovala lidový oděv na Velkobítešsku a v širokém okolí po dlouhá léta. Modrotisk je zastoupen v lidovém oděvu Bítešanek i v současné době. Sukně mají každá jinou - metráž na zakázku zhotovila právě Danzingerova dílna, v jejímž vlastnictví se některé formy z bývalé Kotíkovy dílny nacházejí. Lidové kroje byly ve stánku muzea představeny nejen na obrázcích, ale také v živé prezentaci. Expozice muzea, kterou letos připravilo a realizovalo pracoviště tradiční lidové kultury, měla úspěch. V soutěži o nejlepší stánek muzeum získalo 2. místo a odneslo si jako trofej jeden z pohárů.

Silva Smutná
Pracoviště TLK Muzea Vysočiny Třebíč

Jiří Danzinger a jeho dcera Andrea předvádějí postup výroby.

FOTO: SILVA SMUTNÁ

DVA NA SMETIŠTI

Herce Radoslava Brzobohatého vám jistě nemusím dlouze představovat, pojďme si tedy o něm říci pár zajímavostí. Jeho jméno znalo dříve spíše mimopražské divadelní publikum. Když však v šedesátých letech přešel definitivně do Prahy, využili ho filmaři k vytvoření různých postav. Od kriminalistů, důstojníků a policistů až k vesnickým chasníkům. V sedmdesátých letech si přízeň publika získal zejména díky roli v seriálu F. L. Věk, Dobrá voda a nejnovější Šípková Růženka.

Nyní Radoslav Brzobohatý hostuje na nejrůznějších divadelních scénách a od roku 2004 vlastní divadlo v Praze. Divadlo Radka Brzobohatého dává prostor mladým začínajícím hercům, kteří nemají kde ukázat své schopnosti, ale i starším kolegům, kteří by se na jeviště už možná nedostali. V jejich repertoáru jsou většinou duchaplné komedie, protože si myslí, že smutku kolem nás je dost.

Tak tomu bylo i v komedii „Dva na smetišti“, na kterou nás dne 28. května 2007 do Kulturního domu pozval Klub kultury Velká Bíteš. Téměř tři sta lidí přišlo shlédnout vtípně a nesmírně půvabně napsanou hru o slávě, lásce, ale i o zklamání, prostě o životě.

Se svým synem Ondřejem v roli klavíristy a výbornou mladou herečkou Irenou Máchovou se v roli stárnoucího herce setkává na jevišti i Radoslav Brzobohatý.

Myslím, že nikdo z diváků nelitoval toho, že hru navštívil a že všichni odcházeli příjemně pobaveni a naladěni na další divadelní představení, které pro nás Klub kultury přichystá...

-red-

Herci po představení.

FOTO: RADKA TOMANOVÁ

MÍROVÝ POCHOD PADAYÁTRA

Účastníci Padayátry 2006.

FOTO: PETR NEDBAL ML.

Také letos se členové hnutí Hare Krišna vypraví na prázdninový pěší festival, během něhož seznámí všechny, které na své cestě potkají, s mírovým poselstvím dávné Indie. Na své pouti urazí během dvou týdnů více než 100 kilometrů a projedou 25 městy a vesnicemi. Doprovázet je bude zdobený chrámový vůz s Božstvem Šrí Krišny, tažený dvěma voly. Nejedná se o nějakou novodobou atrakci, ale o dávno tradici svatých osob, které vždy usilovaly o duchovní prospěch lidstva a o mír ve světě. Toho lze dosáhnout tím, že člověk neshromažďuje více, než skutečně potřebuje k životu, a ušetřený čas věnuje seberealizaci. A protože dnešní uspěchaná doba nepřeje jednomu ani druhému, mudrci dávné Indie doporučili jednoduchou a zároveň vysoce účinnou metodu, jak dnes naplnit toto poslání lidského života. Tou je společné zpívání zvukové vibrace „Hare Krišna Hare Krišna Krišna Hare Hare Hare Ráma Hare Ráma Ráma Ráma Hare Hare“.

Účastníci mírového pochodu neustále zpívají tuto píseň za doprovodu tradičních nástrojů, rozdávají duchovní jídlo „prasádam“ a nabízejí knihy o filosofii a kultuře dávné Indie. Každý večer pořádají ve městech a vesnicích, které na své pouti navštíví, kulturní programy pod širým nebem, které umožňují jejich návštěvníkům seznámit se s nejrůznějšími aspekty indické duchovní kultury. Na pořadu je hudební vystoupení, zpívání, tancování, přednáška s diskuzí, divadlo, ukázka tradičního chrámového tance Bharat-natyam a děti i dospělí se mohou na závěr těšit na hry a soutěže o pěkné ceny. Hlavními hvězdami průvodu i večerních programů jsou dva volci Bála a Nanda, které si zejména večer můžete vyfotit i pohládit. To vše se dohromady nazývá Padayátra, což přeloženo do češtiny znamená pěší festival. Tato Padayátra dorazí v neděli 15. července 2007 po poledni také do Velké Bíteše a po průvodu městem pro Vás připraví zmíněný kulturní program, který začíná v 18.00 hodin v Základní škole, Sadová 579. Pro návštěvníky tohoto programu je navíc připravena nabídka vonných tyčinek, suvenýrů z Indie a knih o józe a seberealizaci.

Petr Nedbal st.

POZNÁVÁME HISTORII NAŠEHO MĚSTA SOUTĚŽ ZPRAVODAJE PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Milí soutěžící, první kolo soutěže o znalostech našeho města je za námi.

Zde jsou správné odpovědi:

1. Půlkruhových bašt je pět.
2. Padací most byl před nižší věží a pozůstatky jsou nad branou do věže - úzká okénka pro kladky, kterými se most spouštěl a vytahoval.
3. Barevná okna za kostelním oltářem jsou v gotickém slohu.

Ze správných odpovědí vylosovali členové redakční rady tyto tři soutěžící:

- Ludmila Fousková, III. C
- Tereza Kokešová, III. C
- Eva Šilhanová, III. C

Ceny, jejichž sponzorem je Klub kultury Velká Bíteš, si mohou vyzvednout v kanceláři Informačního centra, Masarykovo nám. 5, Velká Bíteš

Ostatní správné odpovědi budou uschovány do závěrečného losování.

Vítězky soutěže.

FOTO: MATĚJ HORKÝ

Protože následuje prázdninové dvojčíslo Zpravodaje, otázek bude tentokrát také dvojnásobek:

1. Ve kterém domě na Masarykově náměstí byla založena Karlem Starším ze Žerotína modlitebna Českých bratří?
2. Proč se jedna z bitešských ulic jmenuje Pod Hradbami?
3. Kde se nacházelo ve středověku za biteší popravčí místo? (Stačí jeho název, nebo název ulice, která k němu vede.)
4. Jaká stálá expozice se nachází ve vstupním prostoru městského muzea?
5. Kolik zvonů celkem mají věže bitešského kostela?
6. Co je vyobrazeno na znaku města Velké Biteše?

Odpovědi na otázky odevzdávejte do kanceláře Informačního centra, tentokrát až do konce července.

Za pěkné obrázky, kterými doplnili své odpovědi, děkujeme následujícím soutěžícím:

Ludmile Fouskové, Zuzaně Kožnarové, Kláře Brandové, Marku Smutnému a Karolíně Hradilové.

Přejeme Vám hezké prázdniny a úspěch v soutěži!

Redakční rada Zpravodaje

HISTORIE VELKOBÍTEŠSKÝCH DOMŮ

Seriál o domech a jejich majitelích na náměstí, v ulicích i na předměstích Velké Biteše, zabývající se dobou před polovinou 19. století a čerpající přitom z gruntovních knih, uložených v bitešském depozitáři státního okresního archivu - NYNÍ MASARYKOVO NÁMĚSTÍ, DŮM Č.P. 135 (na rohu k Růžové ulici - bývalá lékarna, dnes banka):

Roku 1414 vlastnil tento dům **Havel**. Je zapsán v městské knize v soupisu sousedů ve variantě: „*Hawl am ek* (tj. na rohu) *ein halbs haus*“. Pro pozdější dobu je tento dům dle dosavadní literatury považován za „příbytek kazatele slova Božího a modlitebnu a školu“ Jednoty bratrské, která byla údajně podle dobových písemností „blíže brány Brněnské“. Tato modlitebna měla být vystavěna někdy v polovině 16. století. Roku 1557 se tu uvádí jakýsi nekatolický kněz Filip, který se nazýval „děkanem Bytešského okresu“ (Jan Tiray, Dějiny města Velké Biteše I. díl, str. 158).

Gruntovní knihy nám pak vypovídají, že roku 1586 **Jiřík Fučík**, který býval rychtářem roku 1580 i 1587, prodal tento „...*grunt svůj ležící v rynku podle Jana Moudrého s tím se vším, což hřebíkem přibito jest, s (rolí) Zástavů od Škarydky za Malů Stranů ležící s osetím, zahrádou ležící pod šibenicí, stodolu a zahrádkami Za Kostelem*...“ **Janu Řemenáři** za 450 moravských zlatých. Závdatek byl tehdy stanoven na třicet zlatých a vejrunky na dvanáct zlatých. Řemenář se později roku 1599 stal rychtářem, ale již následujícího roku 1600 je zmíněna na domě již vdova Mandalena Řemenářka. Nevedla si ve svém stavu zřejmě špatně, neboť koupila od Mikuláše Moudrého „...*chmelnice za Lávníci ležící podle chmelnice Jana Dusíka*...“ za osmnáct zlatých a následujícího roku 1601 i zahradu od Doroty Zoubkové za 25 zlatých hotově. Roku 1602 byl grunt

v hodnotě 550 moravských zlatých připsán **Janu Vrabcovi**, který se sem přiznal. Téhož roku Martin Menša(?) prodal Vrabcovi svůj dědičný podíl na domě 117 zlatých za 55 zlatých hotově. Vrabec následně přikoupil několik rolí a též od Severína Kuby „...*chmelnici za zdí za Mlčovou stodolou...*“ (což bylo zřejmě za hradbami za stodolou dnes již neexistujícího domu č.p. 136 v dnešní ulici Na Valech) za 33 zlatých. Byl rychtářem roku 1610 a zřejmě i primátorem města roku 1614.

Později roku 1628 prodal grunt Jan Bolzan „...*jakožto přední nápadník po nebožtíkovi Ondřejovi Bolzanovi, bratru svém vlastním, kterýž byl v tom dědictví a jej zdědil po nebožtíkovi Janovi Vrabcovi, jakožto vlastním tchánu, po němž měl dceru jménem Bohuňku za manželku, s starodávným příslušenstvím a s připrodáním rolí těchto: Břoumkovský za Drbalový za 30 zlatých, Severovský zahrady za 20 zlatých, Rejtoku od Jakuba Stehlíka za 23 zlatých 15 grošů, Alexandra Hozlpocha a Medka za 40 zlatých, od Pučálky za 26 zlatých, od Skalíka za 2 zlaté, od Mašova(?) za 5 zlatých, koně jednoho, pšenice 2 míry, žita 10 mír, ovsu 15 mír, jednoho vozu, vorných věcí všechněch, krávy jedné, prasat čtvero...*“ **Václavu Vrabcovi** za 690 moravských zlatých 15 grošů. Jan Bolzan ještě prodal téhož roku Janu Liškovi roli za 55 zlatých a následujícího roku téměř Liškovi i „...*zahradu ohrazenou plotem proti roli Matouše Dvořáka strany jedné a druhé proti zahradě, které nyní Cortin jest v držení...*“ za třicet zlatých hotově.

Již roku 1629 Václav Vrabec prodal tento grunt nacházející se „...*na rohu proti Pavlovi Zlatníkovu a druhé (strany) Martina Horeckýho...*“ **Janu Plačkoví**. Ten o tři roky později prodal Šimonu Kotoulou „...*stodolu svou se dvěma párníčky a zahrádkou ležící Za Kostelem...*“ za čtrnáct zlatých hotově. Jan Plaček býval též rychtářem, a to v letech 1632(?) a 1636. Později roku 1654 brněnský měšťan Jan Bolzan, který byl ještě stále předním dědicem domu, prodal tehdy pohořelý grunt **Jiříku Kočentovi** za 900 moravských zlatých. Přestože cena gruntu byla vyšší, vejrunky měl Kočent platit nadále jen po osmi zlatých. Roku 1675 zdědil grunt v ceně 690 moravských zlatých Kočentův zeť **Jiřík Skála**. „...*Poněvadž pak předek jeho nebožtík (Jiřík Kočent) takový krunt vyzdvihl a vystavěl, bude těch 190 zlatých moravských na pět dílů, na jeden každý díl po 38 zlatých, totižto manželce Zuzaně Jiříka Skály a čtyřem sirotkům po nebožtíkovi Kočentovi Anně, Markytě, Alžbětě a Jiříčkovi patřiti...*“. Skála býval též opakovaně primátorem města v letech 1691, 1694, 1696, 1698, 1699 a 1700. Roku 1703 zdědil grunt nevlastní otec mladého Jiříka Kočenta **Jiřík Hýže**. Ale Hýže měl těžkosti se splácením vejrunků, a tak roku 1713 prodal Filipu Hauserovi „...*kus zahrady za pastouškami (tyto se nacházely Za Kostelem, dnešní č.p. 108) proti Marvanový domovní zahrádce (dům č.p. 109) a mistra popravního zahrádky domovní (dům č.p. 110), pak dochází k Jakubu Jersenskýho zahrady, jak parkány ukazují aneb sádky... za sumu 9 zlatých moravských, však že něco peněz vzal, 11 mír ovsu a něco hrachu...*“. Roku 1729 zdědil dům **Václav Skála**.

Později roku 1759 koupil grunt po Skálovi malíř **Jan Nepomuk Gionima** za 690 moravských zlatých. Roku 1768 se Gionima vyrovnal s obcí, které dlužil ze svého domu 500 zlatých. A to tak, že „...*již nevyhnutelná potřeba byla obecní hodiny i s věžkou na rathauzi spravovati a obnoviti. Když pan Jonima takovou smlouvu s počestným ouřadem a obcí ty hodiny protiv těm vejrunkům těch 500 zlatých učinit ty hodiny spravovati dáti, potřebný železo k tomu i jiné všechny věci propatřiti, hodiny i míry reparírovati a obmalovati, dobrým zlatem pozlatiti, co všechno učinil, pročež z ohledu takovýho nákladu a na jedno vynaložených peněz se tejtý míru ty těch 500 zlatých docela vymažou a jakož zaplacený zapisují...*“, a tak měl grunt zcela splacen. Dodejme, že Jan Gionima byl pravděpodobně synem meziříčského malíře portrétisty Šimona Gionima, který pocházel zřejmě z Bononie v Itálii, a k jehož nejznámějším dílům patří např. obraz žďárského opata Vejmluvy (viz sborník Západní Morava, ročník 2000, str. 29).

Barokní obraz Spravedlnosti, jehož autorství je přisuzováno bítešskému malíři Janu Gionimovi.

Dům č. p. 135 v roce 1728 (AMB, fond U 21 - Sběrka rukopisů knihovny A. B. Mitrovského, sig. A 260, veduta Velké Bíteše).

ARCHIV MUZEA

Roku 1776 vyhořel i tento dům, a „...když všechno už v prach a popel obráceno bylo, také ještě ku většímu neštěstí toho dne 7. hodiny k večeru, když městský pastýř dobytek s pole do města hnal, tehdy se Janovi Gionimovi, malíři, stěna neboli zeď maštalní zhroutila a zeď tato dvanácte kusů hovězího dobytka zasypala.“ (viz Tirayovy Dějiny, II. díl, str. 187). Dodejme ještě, že Gionima býval primátorem města v letech 1771 – 1774 a 1779(?) – 1782(?). O jeho malířské zručnosti dnes vypovídá jemu přisuzovaný obraz Spravedlnosti, který visí v městském muzeu. Gionimovo autorství není sice nezpochybnitelné, ale gruntovnice o obrazu vypovídají, že jej město získalo roku 1769 od zdejšího syndika (tj. soudce) Františka Hepila (zápis bude později zmíněn ve Zpravodaji v souvislosti s domem č.p. 118). Roku 1794 již vdova Barbara Gionima prodala tento grunt osovskému úředníkovi **Josefu Lautnerovi** za 2.000 zlatých. Poté roku 1840 dům v hodnotě 2.420 zlatých získal **Johann Schmied** (nebo Jan Šmíd?). Následně od roku 1855 grunt v hodnotě 3.730 zlatých vlastnil **František Sedláček**. A již roku 1858 byl v hodnotě 3.024 zlatých připsán opět Johannu Schmiedovi. Poté roku 1860 dům v ceně 3.200 zlatých přešel do vlastnictví **Antona a Marie Wachtlových**. A od roku 1883 jej vlastnil **Josef Bachtík**. O dalších osudech domu dále vypovídá Miloslav Nováček v listopadovém Zpravodaji roku 2001.

Prameny: SOkA Žďár n.S., f. AMVB, sign. Ea1, č. 11.787 – fol. 7, 9, 14, 25, 30, 46, 64, 95, 97, 103, 111, 129, 136, 140, 151, **223**, 225, č. 11.788 – fol. **134**, **135**, 197, 199, 221, 257, **375**, č. 11.789 – fol. 36, č. 11.793 – fol. 83, č. 11.795 – fol. 472 – 478.

Jan Zduba

IN MEMORIAM JOSEFA SEDLÁKA

(* 26. 1. 1922, + 18. 5. 2007)

Ve věku 85 roků se uzavřela životní cesta učitele, spisovatele, básníka a překladatele, v období normalizace kameníka, Josefa Sedláka.

Narodil se ve Velké Bíteši jako druhé dítě v rodině Anny a Josefa Sedlákových. Jeho otec byl bednářem. Vyrůstal v křesťanském a pracovitým ovzduší venkovského města. Jako nadaný chlapec byl přijat do klasického gymnázia v Brně, kde se na jeho vzdělání a výchově podílely významné osobnosti předválečného Československa. Po maturitě nemohl pokračovat ve studiu, nacisté uzavřeli české vysoké školy a mladé muže a ženy ročníků 1921 až 1924 povolali na nucené práce pro válečné hospodářství.

Po osvobození se Josef Sedlák rozhodl pro učitelskou dráhu. Krátce učil v nedaleké Zbraslavi, po sňatku s Lubomírou Křížovou odešel do Šternberka, který se stal jeho rodinným novým domovem a pedagogickým působištěm.

Na zahradě rodinného domu v červenci 2006.

FOTO: DALIBOR SEDLÁK

Zlomovým se stal r. 1970 v jeho životě osobním a rodinném. Z politických důvodů mu byla zakázána učitelská a publikační činnost. Chopil se manuální práce ve stavebnictví, dálkově vystudoval kamenosochařskou školu v Hořicích a od r. 1974 pracoval jako kamenický mistr při restaurování památkových objektů.

Ke svému rodišti a rodákům měl po celý život vřelý vztah. Vykonal pro ně mnohé v kulturní oblasti včetně kamenosochařské práce na obnově busty TGM na Masarykově náměstí. Obdivuhodný pomník však zanechal Josef Sedlák ve věži kostela sv. Jana Křtitele v našem městě. Z podnětu tehdejšího správce farnosti P. Vladimíra Truhláře se chopil obnovy gotického okna ve zvonovém patře věže farního kostela. Se svými pomocníky dílo šťastně dokončili a téměř čtyři desítky let má věž našeho kostela osazeno mistrovsky zhotovené štíhlé kamenné okno se středovým dřikem ukončeným rozetou a uzavřeným do profilovaného zaklenutého ostění. Na přiložené fotografii jsou původní části okna z tmavé třebíčské žuly a nově vytvořené ze světlejší,

pravděpodobně skutečské žuly. Dílo svědčí jak o řemeslném fortelu Josefa Sedláka, jeho úctě k historickému dědictví, tak také o jeho vztahu k rodnému městu – vyjádřil ho činem a stal se vzorem hodným následování.

Zachovejme vzpomínku na Josefa Sedláka v dobré paměti jak pro jeho pevný charakter, tak pro mnohostranné a bohaté dílo. K jeho poctě se nemusíme skloubit, ale naopak pozvednout hlavu a ze starého hřbitova se obdivně a uznale zahledět do kamenné krásy vytvořené jeho rukama.

Čest jeho památce!

Za Muzejní spolek Velkobítešska
RNDr. Josef Hájek, CSc.

V článku byly použity údaje jednak z nekrologu předneseného PhDr. Karlem Plockem na pohřbu, jednak obsažené v medailonu od Silvy Smutné uveřejněného ve Zpravodaji města Velká Bíteš v lednu 2002 k 80. narozeninám jubilanta. Nekrolog je k dispozici v městském muzeu. V obou textech najde čtenář řadu skutečností ze života a práce Josefa Sedláka.

Restaurované gotické okno v severní stěně věže kostela sv. Jana Křtitele ve Velké Bíteši.

FOTO: SILVA SMUTNÁ

ZADÁNO PRO SENIORKLUB

Milé seniorky a vážení senioři, ale i vy ostatní čtenáři naší rubriky, tento dvouměsíční Zpravodaj pro měsíce červenec a srpen současně nás vždy trochu zaskočí. Co dát na úvod naší rubriky? Dva citáty, dvě říkanky, to se jaksí nehodí. Tak budeme šetřit místem a protentokrát to vynecháme.

Ale neodpustíme si připomenout, že léto vrcholí, bohatě si užíváme plodů z našich zahrádek, ale i z volné přírody. Ale také si neodpustíme připomenout, že se nám rychle zkracují dny, bude sv. Anna – chladno zrána a budou tady naše tradiční hody, konec roku se blíží. Jak ten čas letí. Považujme si každého dne.

CO JSME PŘIPRAVILI NA MĚSÍC ČERVENEC :

Ve středu 18. července 2007, v 15 hodin v Kulturním domě máme náš pravidelný Seniorský klub. Už jsme dlouho neměli mezi sebou vojáka. Naše pozvání přijal bítešský rodák, plukovník Ivoš Střecha, absolvent prestižní vojenské akademie v USA, účastník několika zahraničních misí. Bude o čem povídat, promítneme si zajímavé obrázky. Jinak jako vždy posedíme, povykládáme si o dalších připravovaných akcích, bude nám spolu dobře.

Předposlední sobotu, 21. července 2007, bude odpolední výlet na kolech, pouze pro seniorky a seniory. Sraz ve 13 hodin u fotbalového stadionu. Asi si zajedeme do Tasova na zmrzlinu, kafe a dobrý zákusek do cukrárny k Jiřině. Samozřejmě to i něčím zapijeme. Podíváme se do místního muzea a zajedeme k Demlově vile. Domů se budeme vracet směrem na Čikov, Jasenici a kolem Jestřabského potoka.

Už dlouho jsme nebyli na exkurzi. V Bíteši jsme už téměř všechno viděli, tak si zajedeme autobusem do nedaleké Náměště nad Oslavou. Město přibližně stejné velikosti, tak to trochu porovnáme. Prohlédneme si jejich Domov důchodců a Penzion pro seniory, prý tam mají i tělocvičnu, bazén a kavárnu. Podíváme se na nově upravené náměstí, nakoukneme do nového supermarketu, zastavíme se na zámku a posedíme v zámecké vinárně. Bude to určitě příjemně strávené odpoledne. Sraz u úterý 24. července 2007, ve 13 hodin u České spořitelny. Účastnický poplatek 20 Kč.

V sobotu 28. července 2007, jedeme na celodenní výlet na kolech na Žďársko. Pozor, sraz mimořádně už v 7,30 hodin u fotbalového stadionu. Pojedeme do Vlkova, kde se kola naloží na Avii a my sedneme do vlaku. Zpět to uděláme podobně. Ze Žďáru najedeme na cyklostezku směrem na Hamry, dál na Velkou Losenici a Přibyslav. Zde v zámku je muzeum hasičů, údaje o Žižkovi a pamětí síň rodáka stavitele Bechyně. Pokračovat budeme na Žižkovo Pole, kde poblíž stojí mohyla, kde 11. října 1424 zemřel Jan Žižka. Jeho sirotci se tehdy rozzlobili a ještě ten den dobyli a vypálili město Přibyslav. Pokračovat budeme na Havlíčkovu Borovou, rodiště K. H. Borovského (1821 – 1856), je zde jeho pomník. Dál krásnými lesy kolem romantického Ranského jezírka k rybníku Řeka dojedeme do Krucemburku, na hřbitově zde leží malíř Jan Zrzavý (1890 – 1977). Vracet se budeme na Hlubokou k největšímu rybníku na Vysočině,

Velkému Dárku (206 ha), založenému r. 1480 jako zásobník vody pro hamry na Sázavě. Přes Poličku kolem Pílské nádrže se dostaneme na nádraží ve Žďáře.

CO CHYSTÁME NA MĚSÍC SRPEN :

Ve středu 15. srpna 2007, v 15 hodin v Kulturním domě, máme náš Seniorklub. Jako hosta jsme si pozvali seniora - známého místního muzikanta a dobrého společníka, Františka Kratochvíla. Bude nám nejen hrát a zpívat, ale budeme si s ním také povídat, jak se před léty kultura v našem městě také dělala. Společně vzpomeneme na dřívější známé pracovníky v kultuře. Bude o čem povídat.

Vzpomínka na loňské Chorvatsko. I letos připravila CK Cílka ve Velké Bíteši, zvýhodněný zájezd pro seniory (7. - 16. 9. - 5190 Kč s PP).

FOTO: ARCHIV SENIORKLUBU

V sobotu 18. srpna 2007 bude odpolední výlet na kolech pouze pro seniorky a seniory. Sraz ve 13 hodin u fotbalového stadionu. Mohli bychom se podívat do Košíkova, kde si můžeme prohlédnout blízkou průmyslovou zónu, pokračovat budeme do Ludvíkova a Březiny, všude se něco děje. Pokračovat budeme do Újezda a Hlubokého, tam prý mají zajímavý malý hřbitůvek. Potom do Jinošova, zastavíme se na Bažině a kolem Bělizny domů.

Poslední sobotu v srpnu, 25. srpna 2007, vyjedeme na celodenní výlet na kolech na Lomnicko. Sraz v 9 hodin u fotbalového stadionu. Bude to premiéra. Do Předklášteří pojedeme rychlou osvědčenou trasou: Křížínkov, Kuřimské Jestřabí, Dolní Loučky a krásným údolím Mezihoří podél Loučky pod stejnojmenným hradem. Pokračovat budeme kolem Květnice údolím potoka Bezének do Lomničky, Šerkovic až do Lomnice. Tady je toho na vidění moc: barokní zámek, městská památková zóna, synagoga, židovský hřbitov, kostel atd. Jak ale zpátky, abychom nešli tou samou trasou? Nabízí se lákavá cesta přes tři hluboká údolí, na Borač, Skryje a Žďárec. To asi bude nad naše síly, tak se budeme vracet jinou cestou do Předklášteří, nevynecháme Porta celi a dál pojedeme opět Mezihořím do Dolních Louček. Ti, co budou mít ještě roupy, mohou si vylézt na hrad Loučku. V Loučkách se poradíme, jak na Kutiny, buď na Chytálky přes šest brodů, nebo do kopců na Újezd. U Bizona se občerstvíme a buď kaňonem, nebo na Lubné domů.

A CO CHYSTÁME NA MĚSÍC ZÁŘÍ:

- středa 19. září 2007, Seniorský klub se soutěžími a kvízem
- sobota 22. září 2007, odpolední výlet na kolech pro seniory
- úterý 29. září 2007, zájezd na Pardubicko
- sobota 29. září 2007, celodenní výlet na kolech na Náměštsko

Aktiv Seniorského klubu

Cykloturisté, seniorky a senioři, se občerství U Jakoubka a taky jsme natankovali domů na kafe. FOTO: ARCHIV SENIORSKÉHO KLUBU

BÍTEŠSKÝ „CHODNÍK SLÁVY“ SE ROZROSTL

V pátek 8. června 2007 přijeli pokřtít svou hvězdu v „chodníku slávy“ před Raušovou restaurací zpěváci Miro Žbirka a Waldemar Matuška. Překvapení se dočkal i pan Jiří Rauš, kterému tajně přátelé nechali vytvořit k padesátinám jeho vlastní hvězdu.

Text i foto Zora Krupičková

BHP JDE DO DRUHÉHO DESETILETÍ

Vivat Carolus Quartus recitátora Alfreda Strejčka a kytaristy Štěpána Raka 15. května 2007 bravurně završil deset koncertních sezón BHP. Přímou se nabízí malá rekapitulace – BHP za dobu své činnosti uspořádal více než osmdesát komorních koncertů sólových, orchestrálních i sborových. Rádi vzpomínáme na mimořádné koncerty i na zájezdy do Rudolfiny, do Poličky, do Vídně, výherci dětské soutěže byli na koncertech v Praze a Brně.

Jak už si mnozí viditelně povšimli, pestrá skladba koncertů je vhodná pro celé rodiny – pro děti i mládež. Společný zážitek rodičů s dětmi usnadňuje výchovu a kultivuje. Bohatá činnost je možná díky dlouholeté podpoře a pochopení vedení města, PBS a všech našich dalších sponzorů.

V říjnu zahájíme 11. koncertní sezonu, informace najdete ve Zpravodaji, Exitu 162 a naší programové brožuře, permanentky budou v prodeji před koncertem.

Věříme, že si naši posluchači zachovají svůj dobrý vkus již 10 let tříbený činností BHP a že nám budou pravidelné koncerty přinášet radost i nadále.

výbor BHP

TENISOVÉ PŘEBORY MUŽŮ VE VELKÉ BÍTEŠI

Vítěz dvouhry - Krontorád Vít (TJ Nové Město).

FOTO: ARCHIV TC VELKÁ BÍTEŠ

Dne 26.5. - 27.5. 2007 uspořádal Tenisový club Velká Bíteš poprvé ve své historii okresní přebory mužů v tenise. Přeboru se zúčastnilo 19 hráčů ze čtyř oddílů okresu. Za velkého vedra si titul ve dvouhře zaslouženě odnesl hráč z TJ Nové Město Vít Krontorád, který ve finále porazil domácího hráče z TC Velká Bíteš Michala Marka, 6:1, 6:1. Na bronzový stupeň došel další hráč TJ Nové Město - Pliska Ondřej a hráč Žďasu Žďár - Dítě Radek. Ve čtyřhře slavil úspěch první nasazený pár Pliska O. - Krontorád V., který ve finále zdolal hráče Žďasu Žďár, Dítě R. - Štursa M. 6:3, 6:3. Na třetím místě skončili domácí hráči z TC Velká Bíteš Karásek P. - Geisselreiter I. a Marek M. - Wayne G.

Za TC Velká Bíteš
Marek Vladimír

PSI A KOČKY BORELIÓZA

Klíšťata a problémy, které u našich domácích zvířat mohou způsobit, patří mezi nejfrekventovanější téma, které v naší veterinární ordinaci s klienty momentálně probíráme. Během posledních let došlo k mohutnému nárůstu výskytu klíšťat, a tak stoupá nejen riziko, ale i počet klinických případů boreliózy u psů.

Lymbská borelióza je bakteriální onemocnění způsobené spirochetou *Borrelia burgdorferi*. K přenosu infekce je nutné, aby klíště bylo na kůži přisáté minimálně 24 až 48 hodin. Během té doby dochází k namnožení borelií a jejich přestupu do slinných žláz klíštěte, odkud se slinami, které parazit během sání uvolňuje, transportují do organismu člověka nebo zvířete.

Príznaky onemocnění se objeví obvykle za dva až pět měsíců po napadení klíšťaty. U psů se lymbská borelióza projevuje nejčastěji zánětem kloubů akutního charakteru. U postižených zvířat se objeví náhlé *kulhání, bolestivost a otok* jednoho nebo několika *kloubů*, které provází také *zvýšená teplota až horečka, apatie a nechutenství*. K vzácným projevům onemocnění se řadí postižení srdce a ledvin a narušení nervového systému projevující se agresivitou, křečemi a změnami chování. Kožní změny (kruhovitě zarudnutí) se u psů vyskytují pouze velmi zřídka a i tak bývají pod srstí málokdy zaznamenány.

Po laboratorním potvrzení onemocnění boreliózou se podávají dlouhodobě antibiotika, často však léčba nebývá úplně úspěšná.

Preventivní opatření nelze podceňovat. Ve veterinární medicíně již existuje vakcína proti borelióze pro psy i kočky. Vakcinaci doporučujeme provést během klidového klíštěcího období na úplném počátku roku. Během nejvyššího výskytu klíšťat - duben až říjen - se aplikují zvířatům antiparazitika (oobjky, spreje či spot-on= „kapky“). Samozřejmě zůstává šetrné odstraňování již přisátých klíšťat, nejlépe pomocí speciálních kleštíček (pinzetky) a následnou dezinfekcí postiženého místa. Pokud se v místě po přisátém klíštěti objeví patrné zarudnutí, otok či dokonce bulka, doporučujeme neprodleně navštívit veterinární pracoviště.

MVDr. Klára Dvořáková

Ilustrační foto.

FOTO: MVDR. KLÁRA DVOŘÁKOVÁ

LÉTO – SLUNCE

Na léto se jistě všichni větší část roku těšíme a již je tu ono vytoužené období tepla, sluníčka a dovolených. I když se stále mluví a píše o zdravém opalování, není na škodu si pár zásad připomenout.

Sluneční paprsky potřebujeme a zároveň nám škodí. Pozitivní účinek slunečního záření je hlavně v tvorbě vitamínu D, protože sluněním ho získáváme až 80%. Výborný vliv má slunce na naši psychiku a životní biorytmy. Také v mnoha případech v rozumné míře pomáhá slunce na zlepšení stavu kůže např. při atopických ekzémch či akné.

Sluníčko má však na naši kůži i mnoho negativních účinků. Pokud vystavíme slunečnímu záření nepřipravenou kůži, ohrožujeme ji spálením, které může způsobit nenapravitelné škody. V současné době přibývá lidí, kteří citlivěji reagují na opalování, trpí solárním ekzémem nebo je znepokojují pigmentové skvrny. Sluneční záření se podílí na předčasném stárnutí pleti a tvorbě vrásek. Většina dermatologů dnes varuje, že opalování není zdravé. Hlavně z důvodu, že přibývá pacientů s nádorovým onemocněním kůže. Přitom snědá a čokoládově hnědá pleť se nám líbí a už tak nějak patří k létu.

S negativním působením slunce téměř každý má svou zkušenost a je dobré ji nepodceňovat. Ba naopak. Pokud jsme se již někdy spálili, vyskytla se svědivá vyrážka nebo pigmentová skvrna, je to výzva k mnohem větší opatrnosti. Negativní reakce se opakují a často ještě silněji, než kdy předtím.

Pamatujme proto na správné zásady slunění s přihlédnutím na náš fototyp. Také je důležité, jak máme připravenou kůži na slunění. Ideální je pozvolné vystavování kůže slunečnímu záření, abychom umožnili kůži rozvinout přirozené ochranné mechanismy. To se nám mnohdy nepodaří, a tak se vyplatí před dovolenou připravovat pleť samoopalovacím krémem a vnitřně větším přísunem karotenoidů. Přirozenými zdroji jsou hlavně rajčata, mrkev, meruňky a jahody. Jistější je dostatečný přísun zaručit pomocí doplňků stravy s beta karotenem. Z beta karotenu si tělo samo vytváří potřebný vitamín A. Okamžitě nespotřebovaný beta karoten se ukládá do horních vrstev kůže a ta snadněji získává pěknou bronzově hnědou barvu. Navíc karotenoidy působí jako silné antioxydanty a chrání kůži před negativními účinky UV záření a zpomalují stárnutí pleti. Doplněk s beta karotenem je dobré užívat aspoň tři týdny před plánovaným sluněním a pak během celého léta.

V létě věnujeme větší pozornost regeneraci kůže a hlavě pleti častější aplikací klidnicí, hydratační a regenerační masky, speciální kůry nebo odborným ošetřením v salonu. Nezapomínáme na dostatečnou hydrataci příjmem tekutin. Zvláště opatrní jsme na slunění pokud právě užíváme nějaké léky, masti, nebo máme po nějakém kosmetickém zákroku.

Krásnou dovolenou a radost ze sluníčka Vám přeje

Mgr. Anna Kopáčková

**KRÁSNE LÉTO PLNÉ SLUNÍČKA
A NA DOVOLENÝCH JEN PŘÍJEMNÉ ZÁŽITKY**

přeje
Informační centrum a Klub kultury

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

NAROZENÉ DĚTI

Anna Coufalová 10. 5. 2007
Klub kultury Velká Bíteš přeje hodně štěstí!

Návrší 185, Velká Bíteš

ROZLOUČENÍ

V neděli 10. června 2007 zemřel ve věku sedmasedmdesáti let bítešský občan, Zasloužilý mistr sportu Mgr. **Jiří Kincl**, učitel ve výslužbě.

Dnes již málokdo ví, že tento skromný a nenápadný člověk, žijící v ústraní, v aktivním věku věnoval všechen volný čas svým zálibám – modelářství, střelbě a hudbě.

V rámci SVAZARMu (sportovní organizace Svaz pro spolupráci s armádou) se účastnil mnoha střeleckých závodů, třináctkrát se stal Mistrem sportu v rychlostních závodech upoutaných automobilových modelů, jako výborný klarinetista hrál v dixielandovém souboru Club 61 a později v dalších kapelách.

Ve čtvrtek 14. června se ním přišli rozloučit do bítešského kostela jeho bývalí kolegové a klegyně i další Bítešáci, kteří ho znali. Čest jeho památce.

Sbor pro občanské záležitosti
Při MěÚ Velká Bíteš

PODĚKOVÁNÍ

Český zahrádkářský svaz, základní organizace Jinošov, děkuje všem, kteří byli tak laskavi a sponzorovali 29. ročník Jinošovských studánek. Jsou to sponzoři z těchto obcí:

Jinošov – obecní úřad, Potraviny Pelán, ROSA Hortová, občané Jinošova

Pučov – obecní úřad

Hluboké – obecní úřad, krejčovská dílna KAPO

Březník – Březnický mlýn

Kralice – Autoservis Rous, Výkup a prodej druhotných surovin Šaroun

Košíkov – drůbežárna

Krokočín – obecní úřad

Mutěnice – vinný sklep F. Štábla

Náměšť n. Osl. – Městský úřad, Autodíly-oleje Kotoul, Bytový textil Omega, Cestovní kancelář RIWA, Cukrárna Ferina, Český svaz žen, Drogerie Kroupa, Drogerie Mazánek, Elektrospotřebiče Dufek, Grafix Svobodová, Habitat, Haspol, Hospodářské centrum Vlková, Kero Mičková, Kadeřnictví Trend, Komerční banka, Květinářství Dymáčeková, Lékárna Salvia, Lékárna na poliklinice, Lotos, Masáže Koudelný, Městské kulturní středisko, Mont Šmíd, Mont Stav, Občerstvení Ráček, Občerstvení „Na pěší zóně“, Obuv Takáčová, Oslavan, Papírnictví Masarykovo nám., Pizzeria Pepperone, Restaurace „Na křížku“, Restaurace „U Samků“, Rybářství Náměšť, Řeznictví D. Stloukalová, Řeznictví „U Stloukalů“, Sport Hošťálková, Textil + prádlo S+G, tiskárna Amaprint, ZetKa

Otradice - Autodoprava Tůma

Velká Bíteš - Autodíly + autobaterie, Café Jana, Cukrárna + výrobní Knotková, Top drogerie Bioprodukt, Hračky „Vše dětem“ Zachoval, Horácké autodružstvo, Káva čaje - Oxalis, Knihkupectví - parfumerie Pelikánová, KTL elektro, Květinářství Drlíčková, Lékárna „U ří sloupů“, Lesácká restaurace, Oděvy Styl OP, Papírnictví Luna, Papírnictví Smutný, Slámovo uzenářství, Textil - galanterie Hájková, Zahradnictví Šmídek, Železářství Žaloudek

Velké Meziříčí - JOBI PROFI s.r.o.

Zvláštní poděkování patří pekárnám, které sponzorsky dodaly chléb k jednotlivým studánkám. Jsou to:

Pekařství J.Musíla ze Zastávky u Brna - studánky Kalinova, Hraběcí a U korbele

Jeřábkova pekárna z Velké Bíteše - studánky Pánská, V olších a V hrdle

Pekařství a cukrářství J.Hejátka ze Zahrádky - Holubí studánka

PROGRAM KINA FLIP VELKÁ BÍTEŠ SRPEN 2007

V MĚSÍCI ČERVENCI KINO FLIP NEPROMÍTÁ!!!

UPOZORNĚNÍ:

V měsíci srpnu kino FLIP promítá pouze v neděli, od září pak znovu v obvyklém hracím profilu Pátek - Neděle.

Neděle 19. srpna 2007 v 19.30 hodin

PUSINKY

Trojice čerstvých maturantek v nejdospělejší českém filmu poslední doby, aneb skrze sexuální zkušenost k branám dospělosti... V hlavních rolích S. Nováková, P. Nesvačilová, M. Doležalová, L. Vlasáková, M. Ruppert, F. Blažek a další...

Premiéra - 100 minut, vhodné od 12 let

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 26. srpna 2007 v 19.30 hodin
PIRÁTI Z KARIBIKU - NA KONCI SVĚTA

(Pirates of the Caribbean: At World's End)

Nejslavnější pirát světa Jack Sparrow je zpět! V hlavních rolích Johnny Depp, Orlando Bloom a Keira Knightley...

Premiéra - 168 minut, mládeži přístupno

Vstupné 65, 67, 69 Kč

Neděle 2. září 2007 v 18 a ve 20 hodin

ROMING

Komedie o cestě tří mužů za tajemnou nevěstou... V hlavních rolích B. Polívka, M. Labuda, V. Holub, V. Javorský, režie J. Vejdělek (Účastníci zájezdu).

Premiéra - 105 minut, mládeži přístupno

Vstupné 65, 67, 69 Kč

AUTOOPRAVNA JIŘÍ FIKER

Nově nabízíme prodej motocyklů
Moto Panda, Monkey a Gorilla

Super ceny!!!

Prodej motocyklů na splátky s 10% akontací!!!

Aktuální nabídka:

- Panda JC 250-6 chopper 72 990,-
- Panda JC 125T/150T skútr od 68 990,-
- Panda JC 125 sport 44 990,-
- Panda JC 110 Ranger 28 990,-
- Panda JC50Q-8/JC 100-7 chopper od 36 990,-
- Panda JC 50Q-5/JC90-6 DAX od 28 990,-
- Panda JC150-Y cross 36 990,-
- Monkey JC 50 od 29 500,-
- Monkey JC 90 od 29 900,-
- Gorilla JC 90 29 900,-

Kpt. Jaroše 256, Velká Bíteš
Tel.: 566 531 466, mobil 603 205 976
e-mail: autoopravnafiker@seznam.cz

Dřevo do vašich krbů, kamen, kotlů

Libor Vít

Lomnička, areál ZD

608 827 301

vitlibor@centrum.cz

Nabízíme:

- štípané v metrech
- štípaná polínka (25, 33, 50 cm)
- neštípané válečky (25, 33, 50 cm)
- odkorky
- řezivo stavební (trámy, desky, střešní latě)
- řezivo listnaté BUK, DUB,
- palivo vyrábíme z BUKU, HABRU, DUBU, JASANU a dodáváme v paletách či volně.

Doprava zajištěna!

IRMA, s. r. o.

MAKLÉŘSKÁ A POJIŠŤOVACÍ SPOLEČNOST

Adresa a kontakt: Masarykovo náměstí 81 vchod z boku pošty.

Tel/fax: 603 570 226 , 566 532 920 email: irma.sro@centrum.cz

Zabezpečuje pro firmy a občany tyto finanční a pojišťovací služby.

- pojištění osob, majetku a odpovědnosti.
- Stavební spoření a penzijní fondy úvěry , hypotéky a leasingy
- Pojištění firem: majetku a odpovědnosti, profesní odpovědnosti, stavebně montážní činnost, strojní pojištění, pojištění automobilů - flotilové pojištění
- Penzijní fondy a životní pojištění pro zaměstnance leasing a operativní leasing.

Obchodní partneři:

Pojišťovny

- Kooperativa pojišťovna a.s.
- Generali pojišťovna a.s.
- Česká pojišťovna a.s.
- Česká podnikatelská pojišťovna a.s.

Penzijní fondy

- Komerční penzijní fond
- PF České pojišťovny
- PF Generali pojišťovny
- PF České spořitelny

Stavební spořitelny

- Modrá pyramida
- Hypo stavební spořitelna
- Stavební spoření České spořitelny (spoření s buřinkou)

Hypotéky a úvěry

- Raiffeisen banka
- Komerční banka
- Úvěry Modré pyramidy

!!!NEPŘEHLÉDNĚTE!!!

NOVINKY - AKCE

ČSOB pojišťovna

Uzavírání leasingu, účetnictví a samozřejmě nepřehlédnutelné zájezdy CK Cílka

HERNA A BAR „U STAŘÍKA“

(Vlkovská 482, z boku Kulturního domu)

Vás zve k návštěvě a nabízí:

- posezení na zahrádce
- sportovní a jiné přenosy na plazmové TV
- kulečnick, hokej, šipky
- vodní dýmku s 15 druhy tabáků
- Mojito (0,05 rumu) s čerstvou mátou za 39,-
- sázkovou kancelář **bez poplatku.**

NÁBYTEK NEKO Velké Meziříčí Vám píše: Kuchyňské studio - vše pro spokojenou domácnost

Naše firma NEKO se zabývá výrobou kuchyní již 12 roků. Od prvopočátků - porevoluční době - kdy bylo na výběr pouze z omezeného množství rozměrů a barev kuchyňských skříněk a nekonečných dodacích lhůt - jsme se rozhodli více naslouchat svým zákazníkům. Začali jsme vyrábět kuchyňské linky dle přání a potřeb zákazníka.

Kuchyně navržené v našem kuchyňském studiu poskytují zákazníkům komfort a zjednodušují práci v již tak uspěchané době. Nabízíme krátké dodací lhůty, široký sortiment - 30 stálých dekorů fólií, které lze libovolně kombinovat s 35ti druhy reliéfů, 250 standartních rozměrů dvířek a dle potřeb zákazníka i atypické skříňky včetně dvířek.

Nedílnou součástí jsou samozřejmě i vestavné nebo volně stojící spotřebiče, nerezové dřezy, široký sortiment jako jsou rampy, římsy, drátěný program - prostě co do každé kuchyňské linky patří.

Návrhy kuchyňských linek děláme v našem kuchyňském studiu nebo jezdíme zaměřovat přímo domů k zákazníkům. Po zaměření zhotovíme počítačový návrh a celkovou kalkulaci kuchyňské sestavy. Po odsouhlasení návrhu, ceny a uhrazení zálohy můžete už jenom vyčkat, že do 3 týdnů se Vám přihlásíme s nachystanou kuchyní pro Vás.

Montáž **ZDARMA** je samozřejmostí!!!

Studio zdravé spaní - co musí nabídnout zdravá postel?

Zdravé lůžko musí svému uživateli nabídnout především příjemný spánek. Člověk by se neměl budit z důvodu špatné lehací plochy. Lůžko nesmí bránit v pohybu, ale naopak by mělo působit na uvolnění struktury kostí a páteře tak, aby tělo mohlo snadněji zaujmout svoji ideální polohu.

Také ploténky musí dostat svůj požadovaný prostor pro „roztažení“, který potřebují k příjmu živin.

Nejdůležitější pro zdravý spánek je anatomicky správná podpěra těla.

Špatná podpěra těla na příliš měkkém lůžku - páteř se při ležení prohýbá do oblouku a nemůže dojít k jejímu správnému uvolnění. Svaly jsou nadměrně napínány a nemůže dojít k jejich regeneraci.

Špatná podpěra těla na příliš tvrdém lůžku - páteř je v nepřirozené křivce. Ramenní a kyčelní klouby jsou nesprávně podepřeny. Meziobratlové ploténky jsou stlačovány a nemají dostatečný prostor pro regeneraci.

Správná podpěra na zdravém lůžku - páteř je při ležení na boku ve tvaru přímky. Pánev je symetricky vyrovnána. Jen tak je možná optimální regenerace páteře, pohybového ústrojí i vnitřních orgánů.

V našem studiu zdravého spaní najdete mnoho možností a variant, jak si vybrat vhodný typ matrace a roštu.

Některé typy si můžete vyzkoušet přímo na naší prodejně - **NÁBYTKU NEKO ve Velkém Meziříčí. Těšíme se na Vaši návštěvu.**

Expert na CHORVATSKO ?

Jsme levni, ale
chceme být ještě
levnější

S námi si vyberte Ty
pravé dny pro Vaši
dovolenou.

Připravili jsme pro Vás speciální akci na sezonu 2007:

AKČNÍ CENA : BIOGRAD NA MORU

6850,- Kč

v termínech:

13.7. – 22.7.2007

3.8. – 12.8.2007

10.8 – 19.8.2007

!!!A mimo sezónu AKČNÍ SLEVY na termíny:!!!

31.8.-9.9.2007

Cena: 5 690,-Kč

7.9.-16.9.2007

Cena: 5 190,-Kč

!!!Cena zájezdu platí pro všechny věkové kategorie nad 12let!!!

!!!Dítě do 12 let sleva 500,- Kč!!!

Cena zahrnuje: komplexní služby (tzn.7x ubytování, doprava klimatizovaným autobusem, polopenze, ložní prádlo, závěrečný úklid).

Kontakt:

CK Cílka

LUKON.travel@email.cz , Biograd@email.cz

Růžička Kamil 604 919 422

Zrůst Lukáš 737 810 666

Masarykovo nám. 81, Velká Bíteš, Kancelář firmy IRMA s.r.o. (vchod z boku pošty)

Zpravodaj města Velké Bíteše vychází prvního dne v měsíci. Vydavatel: Klub kultury města Velké Bíteše.
Redakce: Masarykovo nám. č. 5, PSČ 595 01, tel.: 566 532 025, 566 532 342, e-mail: infocentrumvbites@iol.cz.

Odpovědný redaktor: Martina Musilová

Registrace: OÚ Žďár nad Sázavou MK ČR E 11280.

Předtisková úprava a tisk: PROTISK Velké Meziříčí, tel.: 566 520 387, protisk@nexta.cz.

Uzávěrka pro září 13. 08. 2007, říjen 12. 09. 2007. Redakce si vyhrazuje právo úprav. Cena 20 Kč.